



Palacký University
Olomouc

Genius loci ...

INSTITUTIONAL EVALUATION PROGRAMME

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

SEBEEVALUAČNÍ ZPRÁVA

Leden 2018

PŘÍPRAVA SEBEEVALUAČNÍ ZPRÁVY

Jedním z hlavních důvodů, proč se Univerzita Palackého v Olomouci (UP) rozhodla přistoupit k externí evaluaci je dlouhá proluka od posledního takového hodnocení a zároveň i novela vysokoškolského zákona, která univerzitám ukládá zavedení a rozvíjení systému zajišťování a hodnocení kvality. Na základě rozhodnutí vedení UP jako předmět hlubší analýzy byly pro hodnotící proces vybrány Přírodovědecká fakulta (PřF), jakožto velká výzkumně zaměřená fakulta, Fakulta tělesné kultury (FTK), jako středně velká fakulta s významnou vědeckou činností a dvě výzkumná centra. Specifika jednotlivých fakult a výzkumných center v návaznosti na celouniverzitní systém jsou popsána v příloze *Vybrané subjekty pro evaluaci*. Jako hodnocené období byly vybrány roky 2014-2016.

Sebeevaluační tým, který připravoval zprávu, tvořili pror. pro vědu a výzkum, pror. pro studium, budoucí pror. pro kvalitu a strategii, která bude od února vykonávat tuto nově zřízenou funkci, kancléř, a proděkan pro vědu a výzkum z fakult, na nichž bude evaluace probíhat. Dále ředitelka projektového servisu, proděkan pro organizaci a rozvoj koordinující překladatelskou činnost, tři analytici a studentka, která je současně členkou Rady pro vnitřní hodnocení (RVH). Zpráva byla při svém vzniku dále diskutována s prorektorem pro organizaci a rozvoj, prorektorkou pro zahraničí, kvestorem a děkany fakult, na nichž bude evaluace probíhat. Rovněž byla v připomínkovém řízení zaslána děkanům dotčených fakult a byla projednána RVH a Pedagogickou komisí.

INSTITUCIONÁLNÍ KONTEXT

UP je vysokou školou s dlouhou tradicí, byla založena již v 16. století a je tak nejstarší vysokou školou na Moravě a druhou nejstarší v České republice. V současnosti se jedná o veřejně financovanou univerzitu se širokou nabídkou studijních oborů a bohatou vědeckou činností. Univerzita se skládá z celkem osmi fakult a centrálních jednotek, mezi které patří ekonomicko-administrativní středisko (Rektorát) a 9 univerzitních zařízení zajišťujících podporu hlavních i vedlejších činností univerzity včetně servisu pro studenty, blíže viz příloha *Popisná a statistická data*, kapitola Organizace a řízení, zejména "Organizační struktura Univerzity Palackého", "Organizační struktura RUP" a "Obecná organizační struktura fakulty".

Na UP studuje ve 332 studijních programech více než 20 000 studentů. Počty studentů v posledních letech zvolna klesají, což je však způsobeno vlivem demografické křivky, kdy se snižují počty maturantů, což je graficky zobrazeno v příloze *Popisná a statistická data* graf č. 8. Pozitivně je hodnoceno, že i přes snižující se počty studentů zůstává zájem o studium na UP v jednotlivých letech srovnatelný, neboť nedochází k výraznému propadu v počtu podaných přihlášek ke studiu. Postupně se zvyšuje podíl zahraničních studentů, kterých je nejvíce původem ze Slovenska, což je však vzhledem k absenci jazykové bariéry, a tedy i studia bez poplatku, pochopitelné. Největší podíl zahraničních studentů je dlouhodobě na Lékařské fakultě (LF), kde se jedná o studenty nejčastěji ze Slovenska, Velké Británie či Malajsie. Na UP působí více než 1 300 (FTE) akademických pracovníků, z nichž se podíl profesorů pohybuje kolem 10 %, podíl docentů potom kolem 20 %, a vědeckých pracovníků potom na UP působí 200. Bližší informace o počtech studentů a zaměstnanců viz příloha *Popisná a statistická data*, kapitola Zaměstnanci a kapitola Studenti.

Sídlem UP je Olomouc, kde jsou také umístěny všechny její budovy, fakulty nemají společný areál, některé fakulty či centra stojí samostatně, jiné jsou sdruženy do kampusů, jakým je třeba kampus Neředín – pracoviště FTK, AC BALUO a několik budov vysokoškolských kolejí a menzy. Bližší informace k infrastruktuře, kapacitě výukových prostor atp. viz příloha *Popisná a statistická data*, kapitola Infrastruktura.

UNIVERZITNÍ ORGÁNY

V čele univerzity stojí rektor, zastupitelským orgánem je Akademický senát (AS) a dalšími samosprávnými orgány jsou Vědecká rada (VR), Správní rada (SR) a Rada pro vnitřní hodnocení (RVH), dále je jako stálý poradní orgán rektora zřízeno Kolegium rektora. Pravomoci, působnost a odpovědnost univerzitních orgánů a vedoucích zaměstnanců se řídí příslušnými zákony ČR, zejména zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách¹, dále Statutem UP (především část III.)² a Organizačním řádem UP³. Ve Statutu UP jsou ukotveny základní činnosti a pravomoci univerzitních orgánů, způsob jmenování jejich členů do funkce, příp. počet členů či bližší složení v závislosti na typu univerzitního orgánu. Bližší specifikace např. o průběhu a podobě jednání, o podobě voleb či upřesnění pravomocí jednotlivých univerzitních orgánů potom udávají další vnitřní normy. Pravomoci, působnost a odpovědnost rektora, jednotlivých prorektorů, kvestora a kancléře dále stanovuje *Pověření – rozsah pravomocí prorektorů, kvestora a kancléře při zastupování rektora UP a jejich jednání jménem UP* (pověření rektora) a *Organizační řád Rektorátu*. Vědecká rada (VR), Akademický senát UP (AS UP) a Rada pro vnitřní hodnocení (RVH) se dále řídí vlastními předpisy, kterými jsou *Jednací řád VR*, *Volební řád AS UP* a *Jednací řád AS UP* a *Jednací řád RVH*. K přípravě podkladů a stanovisek pro jednání senátu k podrobnému řešení jednotlivých problémů zřizuje senát Ekonomickou a Legislativní komisi. Na UP také působí Ediční komise, jež je poradním orgánem rektora ve věcech ediční činnosti UP realizované prostřednictvím Vydavatelství Univerzity Palackého (VUP), dále Etická komise posuzující případy porušení Etického kodexu, Pedagogická komise je zřízena jako poradní orgán pro studijní záležitosti a nakonec Koordinační rada celoživotního vzdělávání jako poradní orgán pro záležitosti ČŽV.

V čele fakult stojí děkani odpovědní rektorovi. Poradním orgánem děkana je Kolegium děkana, dále na fakultě působí fakultní vědecká rada a akademický senát, které jsou orgány vnitřní samosprávy spolupracujícími s vedením fakulty. Disciplinární komise je zřizována děkanem při jednotlivých fakultách dle zákonného ustanovení. V závislosti na velikosti a zaměření dané fakulty mohou být na některých fakultách zřízeny ještě další fakultní orgány, např. Vědecko-výzkumná a investiční komise Lékařské fakulty. Pravomoci, působnost a odpovědnost orgánů jednotlivých fakult a vedoucích zaměstnanců jsou vymezeny statutem příslušné fakulty, organizačním řádem fakulty a dalšími předpisy upravujícími činnost jednotlivých fakultních orgánů. V akademických i fakultních orgánech mají své zastoupení i studenti, jejichž zastoupení v AS UP i akademických senátech jednotlivých fakult je třetinové a jeden student je i členem RVH.

Univerzitní zařízení potom mají své ředitele, nad nimiž působí příslušný prorektor a jejich činnost je zpravidla vymezena Statutem daného zařízení. Grafické zobrazení univerzitní struktury i univerzitních orgánů viz příloha *Popisná a statistická data*, kapitola Organizace a řízení, zejména “Organizační struktura Univerzity Palackého” a “Obecná řídicí struktura UP”.

Vědecká rada je jmenovaná rektorem po dobu jeho funkčního období, je složená ze zástupců různých vědních oblastí, minimálně 1/3 členů jsou externí členové. Jednání VR se

¹ dostupné z

http://www.msmt.cz/uploads/odbor_30/TF/Legislativa_a_metodicke_pokyny/Novela_2016/Zakon_o_vysokych_skolach_AJ.pdf

² dokument je součástí příloh

³ dokument je součástí příloh

řídí *Jednacím řádem VR*⁴, její pravomoci jsou dané Vysokoškolským zákonem, a patří mezi ně zejména projednávání strategických dokumentů (Strategický záměr a jeho každoroční plán realizace), vyjadřuje souhlas se jmenovacím řízením profesorem, schvalování žádosti o institucionální akreditace a akreditace habilitačních a profesorských řízení. VR se také zabývá dalším rozvojem a hodnocením kvality tvůrčí činnosti UP.

Na úrovni fakult pracují VR fakult, které mají podobnou roli jako Vědecká rada univerzitní, diskutují problematiku na úrovni fakult, schvalují studijní programy připravené pro akreditaci, vyjadřují souhlas se jmenováním nových docentů/profesorů v souladu s *Řádem habilitačního řízení*⁵ a kritérii UP.

Správní rada patří mezi externí aktéry ovlivňující chod UP a v zákoně o vysokých školách je definovaná především jako dozorčí orgán s některými exekutivními pravomocemi. Správní rada dbá na zachování účelu, pro který byla UP coby veřejná vysoká škola zřízena, na uplatnění veřejného zájmu v její činnosti a na řádné hospodaření s jejím majetkem. Jednoznačně definovaným předmětem jejího působení a pravomocí jsou především hospodaření veřejné vysoké školy a činnosti související. Vyjadřuje se zejména ke Strategickému záměru UP a k dalším záležitostem, které jí k projednání předloží rektor nebo ministr – k rozpočtu, k výročním zprávám o činnosti a hospodaření a k výsledkům hodnocení její činnosti. Vydává předchozí písemný souhlas k právním úkonům, kterými UP hodlá jakkoliv nakládat se svým majetkem, dále zřídit věcné břemeno nebo předkupní právo, ale též k právním úkonům, kterými UP hodlá založit jinou právnickou osobu a k peněžním i nepeněžním vkladům do této či jiných právnických osob. Členy správní rady veřejné vysoké školy po projednání s rektorem jmenuje a odvolává ministr tak, aby v ní byli přiměřeně zastoupeni zejména představitelé veřejného života, územní samosprávy a státní správy. Členové správní rady nemohou být zaměstnanci UP.

Rada pro vnitřní hodnocení dohlíží, zda jsou naplňovány požadavky univerzity na kvalitu vzdělávací činnosti ve vzdělávacích programech a provádí její hodnocení. Dále spravuje oblast akreditací, připravuje a schvaluje *Pravidla systému zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností UP*⁶ v rámci specifík jednotlivých oblastí a vědních disciplín. Schvaluje související metodické materiály a zaměřuje se na další rozvoj systému zajišťování a vnitřního hodnocení kvality UP. Její jednání se řídí *Jednacím řádem RVH*⁷.

MISE A VIZE

Posláním Univerzity Palackého v Olomouci je podporovat zapojení studentů do všech oblastí výzkumu, kultivovat kritické a tvůrčí myšlení a vytváření znalostí a poskytovat kvalitní vysokoškolské vzdělání v širokém spektru přírodních, lékařských, společenských a humanitních věd v bakalářském, magisterském i doktorském stupni. Aktivní partnerství UP s regionální a globální komunitou přispívá k rozvoji intelektuálního bohatství společnosti, k jejímu udržitelnému vědeckému, technickému, kulturnímu i sociálnímu rozvoji.

Univerzita Palackého v Olomouci bude i nadále přední výzkumnou univerzitou usilující o umístění mezi třemi nejvýznamnějšími vysokými školami v České republice a mezi pěti sty univerzitami ve světě. I nadále bude jednou z nejatraktivnějších vysokých škol v ČR, jejíž prestiž plyne z široké nabídky oborů a kvalitního pedagogického a vědeckého obsazení

⁴ dokument je součástí příloh

⁵ dokument je součástí příloh

⁶ dokument je součástí příloh

⁷ dokument je součástí příloh

jednotlivých kateder všech osmi fakult. Univerzita dosáhne pevného postavení v mezinárodních žebříčcích zaměřených na hodnocení kvality výuky i výzkumu.

Jednotlivé strategické cíle pro pětileté období jsou stanoveny ve strategickém dokumentu *Dlouhodobý/Strategický záměr UP na období 2016-2020*⁸. Tyto jsou v závislosti na své povaze stanovovány ve spolupráci děkanů, příslušných proděkanů a prorektorů, ale také ředitelů univerzitních či fakultních zařízení nebo vedoucích příslušných oddělení (útvárů), příp. dalších relevantních osob spjatých s danou problematikou. Široká spolupráce a dostatek analyticky zpracovaných pokladů při přípravě tohoto dokumentu společně se zapojením odborníků z praxe pomáhá stanovit relevantní a dosažitelné cíle, které reflektují potřeby praxe. Při stanovování strategických cílů je zohledňováno poslání a vize univerzity jako celku i jejích součástí, rovněž její vývoj v minulých letech včetně naplňování jednotlivých ukazatelů směrem k vytyčenému cíli. Tento strategický dokument včetně jeho plánů realizace na příslušný kalendářní rok daného období jsou schvalovány AS UP a na fakultě je rovněž schvalují akademické senáty jednotlivých fakult.

Strategické dokumenty fakult jsou vždy v souladu s univerzitními, resp. z nich buď vychází, nebo jsou jejich přímou součástí. Toto propojení vychází ze zaběhlé praxe a zcela vyhovuje potřebám univerzity.

Externisté – odborníci z praxe se na rozhodování podílejí také jako konzultanti při přípravě a změnách v realizaci studijních programů.

POHLED STUDENTŮ NA UNIVERZITU

V této části sebeevaluačního hodnocení, která je vytvářena studenty Univerzity Palackého, je nutné zohlednit fakt, že se na něm podílela pouze jedna studentka Lékařské fakulty (LF). Ostatní studentkou oslovení kolegové byli natolik zahlceni prací, kterou mají v rámci svého studia, že se na tomto projektu odmítli podílet. Otázkou proto zůstává nakolik kritické a objektivní jsou níže zmíněné body, pokud je na ně pohlíženo pouze jednou osobou z jedné fakulty.

Studentům Univerzity Palackého v Olomouci je poskytováno zázemí na 8 fakultách a mnoha dalších přidružených budovách, které mohou využívat ke studijním i volnočasovým účelům. Jedním z oblíbených prostor ke studiu je budova Zbrojnice, kde je umístěna hlavní univerzitní knihovna s noční studovnou a taktéž studovna v budově Lékařské fakulty, otevřená dvacet čtyři hodin denně. Tato studovna je hojně využívaná studenty celé univerzity a nezdá se, že studenti Lékařské fakulty nařikají nad nedostatkem místa na jejich domovské fakultě, což by mohlo vést k úvahám nad otevřením více takovýchto ke studiu vhodných non-stop prostorů.

Univerzita neposkytuje pouze prostor ke studiu a sebevzdělávání, taktéž studenty podporuje ve volnočasových a zájmových aktivitách, zejména formou organizací, kterým poskytuje finanční zázemí a prostory, díky kterým se studenti mohou realizovat. Studentských spolků je na univerzitě celkem 32, jsou to například velké mezinárodní pobočky organizací AISEC, ELSA nebo IFMSA, ale také malé organizace lokálního dosahu, které provozují studentské rádio, noviny či divadlo. Zajímavá je také relativně nová studentská organizace, která nese název Nugis Finem a ve spolupráci s Právnickou fakultou umožňuje vzdělávání studentů i širší veřejnosti v oblasti práva formou online kurzů. Univerzita každoročně pořádá dvě události, kde se všechny organizace mají možnost prezentovat. Na začátku školního roku je to MEET UP, který je zaměřen především na studenty v prvních ročnících a prezentuje veškeré univerzitní aktivity pro studenty. Druhá

⁸ dokument je součástí příloh

akce je Olomoucký Majáles, což je především kulturní festival, který je pořádán v květnu na oslavu jara, mládí a akademické i občanské svobody. Přestože by se mohlo zdát, že studenti v rámci spolků mají dostatek příležitostí mezi sebou komunikovat a rozšířit vzájemnou spolupráci, děje se tak výjimečně. Studenti většinou spolupracují v rámci jednotlivých skupin, ale podpora, návaznost a aktivita napříč jednotlivými spolky pokulhává. Jeden z dalších problémů, který se mezi studenty objevuje, je ochota být aktivní. Otázkou zůstává na jednotlivých zástupcích spolků, jak se s tímto problémem utkají a čím někdy méně ochotné studenty namotivují k mimoškolní činnosti.

Ke vztahům mezi studentem a univerzitou by bylo vhodné ještě dodat příklad z lékařské fakulty, kde je tradicí setkání vedení fakulty a studentů před Vánoci, kdy děkan a proděkanové jsou převlečeni za Mikuláše, anděla a čerta a společně oslaví zakončení roku. Nebo kulturně vzdělávací akce pořádaná společně vedením, studenty a absolventy lékařské fakulty mimo akademickou půdu vždy jeden víkend v lednu ve Zlatých horách. Tyto volnočasové akce, které by umožňovaly větší kontakt mezi studenty, vyučujícími a vedením ovšem nejsou na jiných fakultách obvyklé.

Studentům univerzity se také nabízí možnost zapojit se do projektů či výzkumů, které probíhají na jednotlivých ústavech nebo klinikách. Mimo finančního ohodnocení, které ovšem není nikterak velké, se studentům hlavně otvírá možnost vzdělávat se jinou, než obvyklou formou pasivního posluchače přednášek či seminářů.

Jako průvodce studentům prvních ročníků složí jednoduchá brožura tzv. *Kudykam*, který je seznamuje s prostředím univerzity, městem a poskytuje základní informaci pro orientaci v prostředí univerzity, studijních povinnostech a zvyklostech. Brožura je k dispozici jak v českém, tak v anglickém jazyce. Brožura *International student guide* v anglické verzi⁹ je upravena pro potřeby příjezdějících studentů, tedy není přesným obrazem české varianty.

Univerzita se studenty komunikuje i prostřednictvím moderních informačních technologií, např. na facebooku má založenou oficiální skupinu *Univerzita Palackého*, kterou spravuje oddělení komunikace RUP, rovněž některé katedry či univerzitní zařízení mají své skupiny, které si administrují sami.

NÁRODNÍ A REGIONÁLNÍ KONTEXT

ANALÝZA TRHU PRÁCE

V posledním desetiletí došlo k zásadním změnám v počtu absolventů vysokých škol v České republice. Podle údajů Střediska vzdělávací politiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy se jejich počet mezi roky 2002/03 a 2011/12 zvýšil více než 2,8krát. V posledních letech se však již tento růst zastavil a v roce 2013 došlo dokonce k mírnému poklesu (asi o 500 absolventů). Údaje o nezaměstnaných absolventech eviduje Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) ve svých statistikách, které zveřejňuje 2x ročně, a to prostřednictvím ukazatele „podíl nezaměstnaných osob“, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání (evidovaných na úřadech práce) ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

Co se týče vysokých škol, zdaleka nejvyšší je míra nezaměstnanosti čerstvých absolventů, tedy v prvním půlroce po absolvování (např. v roce 2013 to bylo 10,7 % absolventů). Již během druhého půlroku míra nezaměstnanosti prudce klesla (v roce 2013 pokles na 5,5 % a v druhém roce na 2,3 %). Lepší zaměstnatelnost vykazují dle údajů MPSV absolventi soukromých vysokých škol, jedním z důvodů je to, že řada těchto škol působí v hlavním městě, kde mají absolventi snadnější podmínky pro nalezení práce. Podle statistik MPSV činila míra nezaměstnanosti absolventů vysokých škol v průměru za 5 hodnocených let

⁹ dokument je součástí příloh

4,3 %, přičemž u Univerzity Palackého to bylo pro všechny typy programů 4,7 % (44. místo v pořadí vysokých škol). Jedná se o srovnatelný výsledek např. s Masarykovou univerzitou (4,2 %), zatímco Univerzita Karlova v hlavním městě Praze dosáhla výsledku 1,7 %.

Zaměstnanost a zaměstnatelnost absolventů je na UP sledována z dat Úřadu práce ČR a fakultami realizovanými dotazníkovými šetřeními mezi vlastními absolventy. Ze zjištěných údajů vyplývá, že absolventi jsou na trhu práce dobře uplatnitelní. Pro dobrou uplatnitelnost absolventů jsou maximálně podporovány studentské praxe v obsahu studijních programů, zahraniční mobilita studentů a činnost studentských organizací, díky kterým řada studentů již během svého studia získává konkurenční výhodu oproti studentům jiných VŠ. PŘF každoročně pořádá akci *Okno do praxe*, na které zástupci zaměstnavatelů z přírodovědných oborů informují studenty o možnostech zaměstnání, trainee programů a studijních stáží, o požadavcích na absolventy a průběhu výběrových řízení.

V rámci udržitelnosti projektů ESF - OP VK (a nejen v rámci toho) je realizována řada recipročních aktivit mezi studenty PŘF a praxí. Studenti vykonávají odborné praxe a realizují kvalifikační práce (Bc., Mgr.) v řadě odborných firem a institucí, kde často po ukončení studia nacházejí profesní uplatnění. Nadto odborníci z praxe přednášejí studentům v rámci pregraduálního studia o nejnovějších poznatcích z praxe. Je tak realizováno funkční a vitální propojení studia na UP a praxe a zaměstnanosti.

Na potřebu národního trhu práce např. v případě nedostatku zdravotních sester UP reagovala navýšením počtu přijatých studentů ke studiu, v případě regionálního trhu práce je aktuálně ve spolupráci s LF řešena problematika nedostatku lékařů v Olomouckém kraji.

PŮSOBNÍ VE VEŘEJNÉM PROSTORU

UP má nastavenou aktivní a otevřenou spolupráci s důležitými regionálními partnery. Je zastoupena v komisích Statutárního města Olomouce a Olomouckého kraje, které se věnují strategickému rozvoji, pomáhá formulovat Regionální strategický plán, Regionální inovační strategii Olomouckého kraje (RIS) a regionální inovační strategii pro inteligentní specializaci (RIS3), strategii rozvoje Olomoucké aglomerace v rámci ITI, je také součástí sdružení OK4Inovace. V rámci těchto dlouhodobých koncepcí UP připravila projekty ve spolupráci s místními institucemi a podniky pro program Předaplikačního výzkumu a Dlouhodobé mezioborové spolupráce. Olomoucký kraj a Statutární město Olomouc se po vzájemné dohodě podílejí také na finanční podpoře vybraných rozvojových projektů UP, např. filmového festivalu Academia Film Olomouc. Členové vedení UP zastupují univerzitu prakticky ve všech rozhodujících regionálních orgánech a komisích, další pak pracují v krajském i městském zastupitelstvu. Ve spolupráci s vedením města je postupně realizován projekt Olomouc – univerzitní město, který má podnítit ještě širší spolupráci univerzity a města, v němž univerzita žije.

Spolupráce s některými partnery je již tradiční (např. Fakultní nemocnice Olomouc, Meopta), na základě poptávky jsou uzavírány i nové spolupráce např. v oblasti kreativních průmyslů, optiky, kosmetických přípravků, strojírenství. Dlouhodobá je spolupráce i s jednotlivými ústavy Akademií věd ČR, přičemž jsou realizované společné doktorské studijní programy a v rámci UP existují i společná pracoviště (např. Společná laboratoř optiky).

Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum (CRH), které se stalo zastupující organizací za ČR při Evropské biotechnologické federaci (www.efb-central.org), se chce v mezinárodním měřítku významně podílet na činnosti v pracovní sekci Rostlinná biotechnologie a směřování politiky EU v nově se rozvíjející oblasti bio-ekonomiky.

TŘETÍ ROLE

Společenskou odpovědností UP je šíření vzdělanosti, pěstování nezávislého vědeckého bádání a umělecké tvorby, jakož i péče o kulturní a vzdělanostní rozvoj společnosti. V oblasti celoživotního a dalšího vzdělávání je posláním zajistit všeobecný a neustálý přístup k učení osobám všech věkových kategorií pro získání a obnovu dovedností pro trvalou participaci na znalostní společnosti. Nabídku zájmově i profesně orientovaných kurzů chce UP neustále rozšiřovat, jakož to i Univerzitu třetího věku (U3V) a alternativní podoby CŽV.

UP v rámci celoživotního vzdělávání nabízí všem věkovým skupinám dlouhodobé i krátkodobé spektrum vzdělávacích programů členěných na programy specializačního vzdělávání, programy rozšiřující a doplňující vzdělávání určené k prohloubení kvalifikace. Nedílnou součástí CŽV na UP je rozsáhlá nabídka programů realizovaných U3V, která v tomto roce oslavila třicet let od svého založení a kterou každoročně absolvuje několik set seniorů.

Kvalita programů CŽV a U3V je ze strany fakult neustále zvyšována prostřednictvím přípravy nových studijních programů a kurzů s důrazem na požadavky odborné praxe. Od roku 2014 počty účastníků U3V zvolna stoupaly, avšak počty účastníků CŽV značně kolísaly, nejvyšší počet byl zaznamenán v roce 2014, kde se jednalo o výrazný vzestup, po tomto roce došlo k pozvolnému poklesu počtu účastníků těchto kurzů, na což může mít vliv celkový počet a zaměření jednotlivých kurzů. Počty účastníků zobrazuje graf č. 7 v příloze *Popisná a statistická data*. UP se zaměřuje i na nejmenší posluchače – pro ně funguje Dětská univerzita, jejíž kapacita je každý semestr vždy plně využita.

Pro absolventy – seniory UP jako projev úcty a poděkování za šíření dobrého jména alma mater pořádá diamantové promoce (po 60 letech od promoce), zlaté promoce (po 50 letech od promoce) a stříbrné promoce (25 let po promoci), které mají vždy velmi pozitivní ohlas.

UP pořádá řadu kulturních, společenských, vzdělávacích i sportovních akcí, jež si kladou za cíl seznámit potenciální uchazeče s činností UP, popularizovat vědu či přímo zapojit veřejnost do činností spjatých s UP. Za hlavní činitele podpory a rozvoje popularizace vědy je možné považovat především Pevnost poznání a Academia film Olomouc (AFO), které každoročně zaznamenávají vysokou návštěvnost. Pevnost poznání je jedinečné interaktivní vědecké muzeum, kde návštěvníci mohou pronikat do tajů poznání, poskytován je i odborný výklad personálu. Mezi další popularizační akce spadají např. Veletrh vědy a výzkumu, Noc vědců nebo Dny vědy a desítky volně přístupných přednášek v průběhu roku (např. speciální cyklus přednášek OpenLectures na Právnické fakultě). V tomto směru se angažují i zdejší studentské spolky, které pořádají kulturní a sportovní akce, podporují komunitní život nebo organizují akce ve prospěch životního prostředí. Slabou stránkou v oblasti popularizace vědy je její malá propagace ze strany oddělení komunikace RUP, rovněž je celkově vnímán nedostatek propagačních materiálů o univerzitě, a to především v anglickém jazyce.

Studentům středních škol jsou nabízeny speciální kurzy, v nichž se mohou seznámit se zajímavými tématy jednotlivých oborů, např. studenti PF vyučují na SŠ základy práva a v pokročilejším kurzu studenty SŠ koučují a připravují je na soutěž v simulovaném soudním jednání. FF na střední školy pravidelně rozesílá seznam tematických přednášek, z nichž si může každá SŠ vybrat ty, které se na ní uskuteční. Fakulty také organizují a realizují soutěže a olympiády pro studenty SŠ a podílejí se i na SOČ, úspěšní řešitelé mají možnost prominutí přijímacích zkoušek či získat mimořádné stipendium na PřF. Nabízeny jsou také odborné exkurze a popularizační akce fakult, např. Street law, Přírodovědný jarmark či Fyzikální kaleidoskop, který umožňuje exkurze do laboratoří a na přednášky PřF. Pro nadané a talentované žáky úspěšně pokračuje vzdělávání v projektech *Badatel* a *Newton*. Z dalších

aktivit lze uvést GreenCamp, Přírodovědného a matematického klokana, GIS dny, Fermiho úlohy, Věda je zábava, Geo-caching hry, akce Evropské vesmírné agentury atd. Na jednotlivých katedrách probíhají letní školy, workshopy i odborné kurzy, semináře a přednášky odborníků z praxe.

Pro odstraňování jazykových bariér ve společnosti funguje při FF Jazyková škola UPLIFT, která nabízí výuku cizích jazyků v individuálním či skupinovém režimu a hojně ji využívají zájemci z řad akademické obce i veřejnosti.

Při Univerzitě Palackého v Olomouci působí Konfuciův institut, který je první institucí svého druhu v České republice a navazuje na dlouholetou tradici výuky čínského jazyka na UP. Zájemcům samozřejmě nabízí kurzy čínského jazyka pro různou jazykovou úroveň, ale také kurzy a workshopy zaměřené na čínskou kulturu např. čajový obřad, kaligrafii či přednášky expertů z oblasti vědy a hospodářství. Mimo region působí Konfuciův institut ještě v Praze, kde má svou pobočku.

Také je již pravidelně pořádána charitativní akce na podporu lidí bez domova s názvem „Noc venku“, jejímž cílem je seznámit veřejnost s problematikou bezdomovectví, umožnit jim poznat zážitkovou formou, jaké to je spát venku v chladné podzimní noci, a zároveň získat prostředky, které jsou použity na podporu potřebných.

Pracoviště CRH pořádají pravidelné akce pro veřejnost, např. Dny otevřených dveří, Polní kázání, Včelí den.

FINANCOVÁNÍ

Sestavení rozpočtu veřejné vysoké školy jako celku vychází z metodiky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) stanovené v Pravidlech pro poskytování příspěvku a dotací veřejným vysokým školám MŠMT (č.j.: MSMT- 1404/2017-2). Příspěvek MŠMT se skládá z několika částí, které jsou následně přerozdělovány na jednotlivé fakulty UP.

Fixní část (tzv. ukazatel A) je stabilizačním prvkem pro financování veřejných vysokých škol.

Výkonová část (tzv. ukazatel K) je rozpočtovým ukazatelem, který kvantifikuje výkony vysokých škol se zaměřením na výsledky ve vzdělávací a tvůrčí činnosti. Ukazatel K se skládá z následujících osmi indikátorů kvality a výkonu vysokých škol:

- výsledky výzkumu, vývoje a inovací;
- výsledky umělecké činnosti;
- externí příjmy VŠ spojené se vzdělávací a tvůrčí činností;
- kvalifikační struktura akademických pracovníků;
- zaměstnanost absolventů;
- podíl cizinců;
- vyslání a přijatí studenti v rámci mobilitních programů;
- absolventi.

Třetím zásadním příspěvkem pro činnost UP je **Dotace na podporu dlouhodobého koncepčního rozvoje** (dále jen „rozvoj výzkumné organizace“). Další příspěvky a dotace z MŠMT jsou poskytovány součástem podle pravidel MŠMT.

Kromě finančních prostředků přidělených UP výše uvedenými postupy hospodaří součástí (zejména fakulty a jejich pracoviště) také s přidělenými účelovými prostředky v rámci účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací (grantové projekty od různých poskytovatelů) a s přidělenými účelovými prostředky v rámci programů EU. Pro koordinaci získávání prostředků ze Strukturálních fondů EU byla ustavena Koordinační rada, která má za úkol diskutovat připravované projekty v rámci jednotlivých výzev, aby nedocházelo k duplicitě financování a byly maximálně využity kapacity (personální i materiálové) jednotlivých fakult. Členem koordinační rady jsou prorektor pro vědu a výzkum, prorektor pro transfer

technologií (ten koordinuje propojení v rámci regionálních projektů a strategií), nominování členové všech fakult (proděkaní pro VaV nebo strategický rozvoj), kvestor a pro specifické výzvy jsou přizváni další členové dle specializací. Projekty pro národní agentury jsou předkládány prostřednictvím oddělení VaV na Rektorátě, projekty do Strukturálních fondů EU jsou administrovány a předkládány prostřednictvím Projektového servisu UP.

Dalšími příjmy, s nimiž UP hospodaří, jsou:

Výnosy z majetku vyplývající z hospodaření s majetkem, který je v přímém vlastnictví veřejné vysoké školy a který je potřebný k činnostem, pro něž byla zřízena.

Výnosy z hlavní činnosti jsou příjmy za poskytované vzdělávání mimo akreditované studijní programy.

Výnosy z doplňkových činností, jimiž jsou příjmy z činností, které veřejná vysoká škola vykonává za úplatu mimo vzdělávací činnost, avšak využívá při tom své znalosti (know-how), např. expertní a analytická činnost pro zadavatele. Doplňková činnost přitom nesmí ohrozit kvalitu, rozsah a dostupnost činností, pro něž byla veřejná vysoká škola zřízena.

Příjmy z poplatků spojených se studiem, kdy se jedná o poplatek za úkony spojené s přijímacím řízením, poplatky spojené se studiem (týkají se studentů, kteří překračují standardní dobu studia, nebo studují postupně více studijních programů, a absolventů studujících v dalších studijních programech) a poplatek za studium v cizím jazyce.

SESTAVOVÁNÍ ROZPOČTU

UP sestavuje rozpočet na kalendářní rok a hospodaří podle něj, přičemž ze zákona rozpočet nesmí být sestavován jako deficitní. Prostředky rozpočtu se používají pouze na financování činností, pro které byla UP zřízena a na financování doplňkové činnosti. Ze zisku (po zdanění) jsou vytvářeny zvláštní fondy, např. rezervní fond, fond odměn, fond reprodukce investičního majetku a fond provozních prostředků. Poslední dva se tvoří též ze zůstatku státního příspěvku na činnost školy. Stipendijní fond se tvoří z poplatků za studium. Užití fondů stanoví vnitřní předpis příslušné vysoké školy. Prostředky fondu účelově určených prostředků může veřejná vysoká škola použít pouze k účelu, ke kterému jí byly poskytnuty. Podle zákona o vysokých školách má UP zřízeny následující fondy, u nichž jsou zákonem stanovené podrobnosti tvorby těchto fondů a možnosti jejich využití:

- rezervní fond určený zejména na krytí ztrát v následujících účetních obdobích;
- fond reprodukce investičního majetku;
- stipendijní fond;
- fond odměn;
- fond účelově určených prostředků;
- fond sociální;
- fond provozních prostředků.

Dále UP disponuje vlastním majetkem potřebným k činnostem, pro které byla zřízena. Majetkem UP jsou věci, byty a nebytové prostory, práva a jiné majetkové hodnoty. O nakládání s majetkem rozhoduje rektor nebo orgány nebo osoby, o nichž to stanoví *Statut UP*. V případech uvedených v zákoně o vysokých školách rozhoduje rektor po předchozím souhlasu Správní rady UP.

Přehled příjmů a jejich dalšího členění je k dispozici v příloze *Ekonomická data*.

PARTICIPACE FAKULT NA NÁKLADECH UP

Způsob participace fakult na nákladech celouniverzitních aktivit funguje dle přijatého modelu tzv. „flat rate“. Fakulty se podílejí na předpokládaných nákladech celouniverzitních aktivit zajišťovaných pracovišti RUP a centrálními jednotkami UP. Rektor UP ve spolupráci a

po dohodě se členy vedení UP a s vedoucími centrálních jednotek stanoví celkový objem finančních prostředků potřebný pro kvalitní, včasné a úplné plnění úkolů, které pro UP vyplývají z poslání univerzity, z norem a závazků UP a z obecně závazných právních předpisů. Tato suma se skládá z pěti hlavních položek, a to:

- mandatorní výdaje pro financování celouniverzitních aktivit; pro bilanci potřeb budou využity všechny externí i interní výnosy jednotek;
- výdaje centrálních jednotek UP;
- stavební investice;
- fond rektora;
- havarijní fond.

Na takto určenou a dohodnutou částku přispívá každá fakulta podílem, který na ni připadá, a to z 90 % odvodem jednotným procentem; z 5% podle výše režii fakulty v předchozím roce a z 5% podle výše výnosů fakulty v předchozím roce.

FINANCOVÁNÍ VĚDY A VÝZKUMU

Financování je jednou z rozhodujících rolí v rozvoji výzkumných aktivit na univerzitě. Velká část prostředků na vědu a výzkum je přidělována MŠMT na Rozvoj výzkumné instituce a rozdělení těchto prostředků je plně v kompetenci instituce. Na základě předchozí diskuse na úrovni vedení univerzity a děkanů fakult jsou dosud tyto prostředky děleny výhradně na základě bibliometrických dat získaných z platného hodnocení vědy a výzkumu v předchozím období, tzv. RIV¹⁰. Prostředky přidělené univerzitě jsou rozděleny na jednotlivé fakulty dle jejich výkonu, dělení v rámci jednotlivých fakult je plně v kompetenci vedení fakult jako součást fakultního rozpočtu, konkrétní příklad nabízí *Metodika dělení rozpočtu na PŘF*¹¹. Propojení bibliometrického hodnocení (vazba výstupu s body a financemi) bude ukončeno a tento systém financování může UP využívat ještě v roce 2018. Od r. 2019 by měla mít připraven svůj nový systém rozdělování financí na základě vlastní strategie hodnocení propojené s prováděným národním systémem hodnocení. To je i jedním z hlavních úkolů prorektora pro vědu a výzkum, který má tuto strategii společně s proděkany fakult za úkol zpracovat. Vzhledem k heterogenitě fakult bude tento problém zcela jistě podléhat dlouhodobější diskusi a doladění podmínek pro financování a je to hlavní strategický úkol v oblasti vědy a výzkumu v následujícím období. Předpokládá se kombinace bibliometrických dat (pro většinu vědních disciplín) a „peer review“ vybraných excelentních výsledků v disciplínách s „difereng publication cultures“. Hodnocení musí korespondovat také s požadavky na pracovníky garantující akreditace na institucionální úrovni i úrovni studijních programů.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A ADMINISTRATIVNÍ APARÁT

Organizační struktura RUP i jednotlivých součástí je zpravidla definována organizačním řádem dané součásti. Většina oddělení na fakultách má svůj protějšek na RUP pod vedením příslušného prorektora/kvestora, který má na fakultě svůj protějšek v podobě proděkana/tajemníka. Jednotlivá oddělení spolupracují i na referentské úrovni. V závislosti

¹⁰ Rejstřík informací o výsledcích (RIV) je jednou z částí (datovou oblastí) informačního systému výzkumu, experimentální vývoje a inovací, ve které jsou shromažďovány informace o výsledcích projektů výzkumu a vývoje a výzkumných záměrů podporovaných z veřejných prostředků podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje).

¹¹ dokument je součástí příloh

na velikosti fakulty mohou být některé agendy přidruženy pod jedno oddělení/proděkana, příp. naopak agenda může být rozdělena mezi několik proděkanů zabezpečujících činnost spadající na úrovni RUP pod jednoho prorektora. Obecně je spolupráce koordinována prostřednictvím vazby kvestor-tajemník, prorektor-proděkan, příp. na úrovni vedoucího oddělení RUP a oddělení fakultního.

Vznik nových výzkumných center financovaných z prostředků EU přinesl také potřebu definovat strukturu řízení v rámci těchto center a jejich začlenění do organizačních řádů jednotlivých fakult, což je demonstrováno na CRH a Institutu aktivního životního stylu v příloze *Vybrané subjekty pro evaluaci*. Organizační struktura UP, obecná řídicí struktura UP, organizační struktura RUP a obecná řídicí struktura fakulty jsou zobrazeny v příloze *Popisná a statistická data*, kapitola Organizace a řízení.

ADMINISTRATIVNÍ ZABEZPEČENÍ VĚDECKÉ ČINNOSTI

Pro management vědy a výzkumu má UP jmenovány 2 prorektory – prorektora po vědu a výzkum a prorektora pro transfer technologií, jejich kompetence jsou vymezeny již zmíněným pověřením rektora. Prorektor pro VaV metodicky řídí proděkany pro vědu a výzkum na jednotlivých fakultách, Projektový servis a Vydavatelství UP. Oddělení VaV na RUP poskytuje administrativní podporu pro agendu danou rozsahem pravomocí, vedoucí oddělení na RUP metodicky řídí referentky vědy a výzkumu na jednotlivých fakultách. Projektový servis poskytuje administrativní podporu pro projekty strukturálních fondů, provádí školicí a vzdělávací činnost v oblasti grantové politiky. Pro koordinaci ediční politiky slouží jako poradní orgán Ediční komise, složená ze zástupců všech fakult a RUP. Prorektor pro transfer technologií řídí Vědeckotechnický park (VTP). Jako poradní orgán je jmenována Rada VTP, složená ze zástupců UP, a zástupců „stakeholderů“ – Statutární město Olomouc, Kraj, CzechInvest, atp.). Rektor nebo prorektor je jmenován také do Rad řídicích výzkumná centra (RCPTM, ÚMTM a CRH).

Jistou nevýhodou komplikující management vědy a výzkumu je nejednotná agenda proděkanů na jednotlivých fakultách, daná zejména velikostí fakult a uspořádáním jednotlivých agend proděkanů. Největší nedostatky identifikuje UP v oblasti doktorských studií, které se agendou týkají jak oblasti vzdělávání (zejména akreditace studijních programů) a oblasti vědy a výzkum (grantová činnost, další vzdělávání v oblasti „soft skills“), přičemž ani jeden z prorektorů nemá agendu doktorského studia jednoznačně definovanou ve svých pravomocech, s výjimkou akreditací studijních programů.

PERSONÁLNÍ POLITIKA

HODNOCENÍ ZAMĚSTNANCŮ

Zaměstnanci UP jsou pravidelně hodnoceni v souladu s metodickým pokynem rektora *Pravidelné hodnocení zaměstnanců UP*, který upravuje postup vedoucích zaměstnanců při hodnocení pracovních výsledků zaměstnanců ve všech součástech univerzity. Hodnocení spočívá v bodovém zhodnocení plnění stanovených skupin jednotlivých kritérií, pracovních úkolů zaměstnance za určité časové období a dalších předpokladů pro výkon práce, a to prostřednictvím záznamu o pracovním výkonu, pravidelného hodnocení a sebehodnocení podle uvedeného metodického pokynu. Pravidelné hodnocení má význam pro stanovení výše osobního příplatku zaměstnance, pro návrhy na zařazení nebo jmenování zaměstnance do jiné funkce, pro identifikaci zaměstnanců s předpoklady pro výkon manažerské funkce, pro výběr zaměstnanců k vysílání do škol, na kurzy a studijní pobyty, pro určení výše náhrady škody, za kterou zaměstnanec odpovídá, pro výběr zaměstnance do poradních orgánů zřizovaných rektorem, kvestorem, děkanem nebo jiným pracovníkem určeným

rektorem. Pro snazší hodnocení tvůrčí činnosti akademických a vědeckých pracovníků je v současné době na univerzitě implementován informační systém pro hodnocení akademických pracovníků (IS HAP), který umožňuje jednoduše a efektivně vyhodnotit tvůrčí i vzdělávací činnost zaměstnance v daném období v souladu se specifiky jeho zaměření a zvyklostmi na pracovišti, na němž daný zaměstnanec působí. Prostřednictvím IS HAP je primárně zajištěno propojení hodnocení kvality zejména se vzdělávací a tvůrčí činností. Tento informační systém pro roční hodnocení realizovaných aktivit a dosažených výsledků akademických pracovníků ve vzdělávací oblasti, v tvůrčí oblasti a v souvisejících oblastech je využíván na PŘF od roku 2012. V souvislosti se zaváděním vnitřního systému hodnocení a zajišťování kvality na UP bylo v roce 2016 rozhodnuto o implementaci systému IS HAP na všech fakultách UP. Hodnocení je v rámci IS HAP prováděno v ročním cyklu (hodnoceným obdobím je kalendářní rok). Základem hodnocení jsou objektivní, snadno ověřitelná data - většina z nich se získává z jiných informačních systémů univerzity nebo z jiných ověřených externích zdrojů, zbytek je zadáván přímo danými pracovníky (opět v takové formě, aby správnost informace byla prověřitelná). Základními hodnocenými oblastmi jsou vzdělávací a tvůrčí činnost; v obou oblastech je kladen důraz také na mezinárodní aspekty. Celý proces nastavení modelu hodnocení IS HAP je současně koordinován na úrovni celé univerzity, tak aby hodnocení dobře odráželo její celkové strategické cíle. Data uložená v IS HAP a agregovaná hodnocení vypočtená modelem hodnocení IS HAP jsou pak základem pro finální hodnocení pracovníka jeho vedoucím. Toto finální hodnocení má verbální podobu a vedoucí při něm zohledňuje také ty stránky pracovníka, které nemohou být zahrnuty do hodnocení prováděného modelem IS HAP, tj. bere v úvahu i měkká data. Zápisu finálního hodnocení vedoucího do systému IS HAP bude předcházet hodnotící pohovor, v jehož rámci lze určit také cíle pracovníka pro následující období. Podrobnější informace o IS HAP viz příloha *Description of the information system for academic staff performance evaluation (IS HAP) and its mathematical background*.

PROFESNÍ ROZVOJ

UP dbá na profesní rozvoj a růst svých zaměstnanců, podpora habilitací akademických pracovníků je realizována především prostřednictvím podpory zahraničních výzkumných stáží, výjezdů na vědecké konference či výzkumných činností. Pracovníci mají k dispozici rozmanitý a rozrůstající se knižní fond KUP a dbáno je i na umožnění přístupu do významných vědeckých databází a dalších elektronických zdrojů (EIZ). Univerzita nabízí svým zaměstnancům možnost dalšího vzdělávání v modulu *Další vzdělávání pracovníků UP*, v němž bylo všem zaměstnancům (akademickým i technicko-hospodářským) nabízeno množství kurzů, zaměřených zejména na rozšíření pedagogických kompetencí, IT dovedností, právní gramotnosti a na osobnostní rozvoj.

Příslušné pedagogické a vědecké kompetence začínajících akademických pracovníků a studentů DSP jsou posilovány a zvyšovány prostřednictvím účasti v projektech vedených zkušenými akademickými pracovníky nebo v rámci projektů IGA či FRUP.

PODPORA MLADÝCH VĚDECKÝCH PRACOVNÍKŮ

UP pro podporu mladých výzkumných pracovníků organizuje od roku 2010 z prostředků na specifický výzkum studentskou grantovou soutěž (IGA, jejíž hlavní principy shrnují *Zásady studentské grantové soutěže*¹²). Finanční prostředky podpořených projektů mohou pokrýt účast na tuzemských i zahraničních konferencích včetně konferenčních poplatků, tuzemské i

¹² dokument je součástí příloh

zahraniční studijní cesty, nákup odborné literatury a základního technického vybavení, případně příspěvek na vydání monografie. Studenti jsou rovněž dle svého zaměření zapojováni do grantových projektů a projektů akademických pracovníků domovské fakulty, kde jsou jim nabídnuty pracovní úvazky. Od roku 2018 je připravována soutěž o „Juniorské granty“, které by měly sloužit jako podpora pro přípravu projektů pro aplikace do domácích i zahraničních grantových soutěží.

V letech 2011-2015 získala UP prostředky v rámci OP VK na podporu postdoktorandských pozic (projekty POST-UP I a POST-UP II), v rámci kterých bylo na UP na všech fakultách zaměstnání vědeckých pracovníků na pozicích postdoktorandů. I po ukončení podpory v roce 2015, se jednotlivým fakultám daří držet otevřené postdoktorandské pozice, kterých bylo v roce 2016 na UP celkem 139, z toho více než 80 % na PřF. UP na jejich další podporu vyčlenila prostředky z rozvojových projektů v oblasti internacionalizace. Díky této podpoře se daří udržovat internacionalizaci pracovišť nejen zaměstnáním cizích státních příslušníků, ale také výjezdy doktorandů a postdoktorandů na stáže, díky nimž byla navázána řada nových spoluprací. Na rozdíl od výzkumných center na LF a PřF nemá UP kariérní systém pro pracovníky vědy a výzkumu a nadefinovala si jeho zpracování jako jeden z prioritních cílů v oblasti personální politiky pro další období. Další kariérní postup mladých výzkumných pracovníků je určitým způsobem limitován díky Zákoníku práce¹³, který upravuje uzavírání pracovních smluv na dobu určitou, která je na VŠ často vázána na projektové financování. Podmínky (kritéria tvůrčí činnosti, výchova Ph.D. studentů, délka praxe) pro zvýšení kvalifikace ve vztahu k vědecko-pedagogickým hodnotám (doc., prof.) určují podmínky pro habilitační a jmenovací řízení na jednotlivých fakultách.

PÉČE O ZAMĚSTNANCE

V rámci péče o zaměstnance si zaměstnanci UP mohou vybrat ze široké nabídky zaměstnaneckých benefitů, z nichž větší část tvoří možnost využití univerzitních zařízení za sníženou cenu. Například možnost účastnit se sportovních aktivit v rámci Akademik sport centra (ASC), využít rekreaci ve výcvikovém středisku Pastviny, stravovat se v menze nebo se dále vzdělávat v Jazykové škole UPLIFT či Konfuciově institutu. Vedle toho lze čerpat slevy u externích partnerů na vstupenky do multikina, pobyty a procedury v lázních Slatinice či na nákup sportovního vybavení. Možnosti benefitů stanovuje směrnice rektora *Pravidla tvorby a užití sociálního fondu* a směrnice děkanů jednotlivých fakult. Ty stanovují např. příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem, příspěvek na soukromé životní pojištění, nepeněžní poukázky (Vital pasy nebo Relax pasy), příspěvek na stravování, dary k životnímu jubileu nebo bezúročné návratné půjčky k překlenutí tíživé finanční situace zaměstnance.

VĚDECKÁ ČINNOST

STRATEGIE A SMĚR ROZVOJE

Strategie rozvoje vědy a výzkumu na UP je v souladu s dokumentem *Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR*¹⁴, která je vrcholovým strategickým dokumentem na národní úrovni a který udává hlavní směry v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a zastřešuje ostatní související strategické dokumenty České republiky. Součástí je také *Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací*. Hlavní strategie rozvoje vědy a výzkumu na UP včetně podmínek pro kvalifikační růst vědeckých pracovníků jsou definovány základními

¹³ dostupné z https://www.mpsv.cz/files/clanky/3221/Labour_Code_2012.pdf

¹⁴ bližší informace dostupné z <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=15607>

dokumenty UP. Na centrální úrovni jsou diskutovány na VR UP, kolegiu rektora a AS UP. Dílčí výzkumné směry jsou plně v kompetenci jednotlivých fakult, které dávají souhlas s předkládáním projektů k jednotlivým poskytovatelům.

V návaznosti na uvedenou strategii UP si univerzita ve svém strategickém plánu jako hlavní priority vytyčila podporu excelence v oblasti přírodních věd a biomedicíny s důrazem na aplikační výstupy a interdisciplinární spolupráci a podporu a rozšíření excelentního výzkumu v humanitních a sociálních disciplínách s ohledem na aktuální sociopolitické a kulturní potřeby.

UP se dlouhodobě profiluje jako výzkumná univerzita a řadí se stabilně v oblasti vědy a výzkumu mezi 5 nejlepších vysokých škol v ČR, v některých disciplínách patří i na základě mezinárodního srovnání ke špičce např. ve fyzice a chemii dle Leiden Ranking (podrobnosti viz <https://veda.upol.cz/en/rankings/up-in-international-rankings/>). Jednotlivé fakulty si nadefinovaly svá prioritní témata, ve kterých podporují tvůrčí činnost již od úrovně studentských kvalifikačních prací, konkrétní témata v příloze *Tvůrčí činnost*, kapitola Research priorities). Široké spektrum vědních disciplín, které je pro UP typické, tvoří dobrý předpoklad nejen pro interdisciplinární výzkum, ale je základem také pro kvalitní výsledky základního výzkumu. S rozvojem výzkumných center se výrazně posiluje i mezisektorová spolupráce vedoucí k realizovaným výsledkům aplikovaného výzkumu.

VÝZKUMNÁ CENTRA

UP disponuje řadou výzkumných pracovišť, na nichž působí významné vědecké týmy. Nejvýznamnějšími/nejvýkonnějšími jsou Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů (RCPTM), Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum (CRH), která patří mezi 4 nejvýkonnější vědecká centra v ČR, a dále Ústav molekulární a translační medicíny (ÚMTM). Na FTK realizuje významné výzkumné aktivity Institut aktivního životního stylu (IAZS).

Hlavním cílem **RCPTM** (www.rcptm.com) je vývoj a transfer high-tech technologií do medicínské, průmyslové a environmentální praxe a účast v prestižních mezinárodních sítích. RCPTM se zaměřuje na špičkový výzkum v oblasti nanočástic oxidů kovů pro katalytické a magnetické aplikace, uhlíkatých nanostruktur, nanočástic kovů pro antimikrobiální technologie a technologie čištění vody, koordinační chemie, fotoniky, nové přístrojové techniky v optice a analytické chemii. Nabízí prvotřídní mikroskopické, spektroskopické, magnetické a další přístroje pro komerční využití. V centru působí zhruba stovka vědců, z toho čtvrtina zahraničních. Zdejší optici jsou zapojeni do projektů ATLAS-CERN, Pierre-Augère observatoře nebo vyvíjejí celoblohové kamery či zrcadla do teleskopů pro observatoře nové generace. Velkým úspěchem vědců z RCPTM je získání a řešení grantu Evropské výzkumné rady (ERC), jehož řešitelem je prof. Otyepka.

CRH (www.cr-hana.eu) bylo vybudováno za podpory OP VaVpl v letech 2010-2013. Činnost Centra je zaměřena na vývoj pokročilých rostlinných biotechnologií a s ním související zemědělský výzkum včetně následné aplikace jeho výsledků do praxe. Centrum také spolupracuje s mezinárodními i regionálními komerčními subjekty z oblasti kosmetického a farmaceutického výzkumu a výroby.

ÚMTM (www.imtm.cz) se pohybuje mezi pěti nejlepšími vědeckými centry vybudovanými v rámci OP VaVpl. Rozvíjí spolupráci s mezinárodními výzkumnými platformami v oblasti biomedicíny a s veřejným sektorem. Pracoviště zajišťuje vzdělávání v biomedicínské oblasti, zabývá se odbornou přípravou studentů, vědců, lékařů a dalších odborníků.

Na **IAZS** je vědecko-výzkumná činnost realizována v souladu se zaměřením FTK – vědního oboru kinantropologie – a je charakteristická mezioborovou spoluprací. V současnosti jsou

na FTK vymezeny dva prioritní směry výzkumu, a to *pohybová aktivita a zdravý životní styl a lidská motorika ve zdraví a nemoci*. IAZS garantuje výzkumné aktivity související s prvním jmenovaným směrem a úžeji se zaměřuje na výzkumná témata: pohybová aktivita a inaktivita (sedavé chování), pohybová aktivita v environmentálním kontextu, pohybová aktivita a sociální aspekty, aktivní transport a tělesná zdatnost. Pracovníci institutu jsou zapojeni do významných mezinárodních vědeckých projektů jako např. IPEN Adolescent (http://www.ipenproject.org/IPEN_adolescent.html) podpořený z National Institutes of Health, Heart, Lung and Blood Institute nebo HBSC Study (<http://www.hbsc.org/>). Oblast lidské motoriky ve zdraví a nemoci, garantovaná především Katedrou přírodních věd v kinantropologii, zahrnuje témata: pohyb a jeho vnější projevy (biomechanika), pohyb a stavba lidského těla (somatodiagnostika), pohyb a funkce lidského těla (zátěžová fyziologie) a řízení pohybu a motorické učení. Uvedená témata se dále promítají do oblasti sportovního tréninku, rehabilitace a aplikovaných pohybových aktivit. Dobudování (aktuálně je dokončována výstavba) Centra kinantropologického výzkumu na FTK podpoří výzkumné aktivity IAZS a jejich užší provázanost se zmíněnou Katedrou přírodních věd v kinantropologii.

Mnoho světově významných výzkumných výsledků a činností se realizuje také mimo výzkumná centra, ve specifických oblastech jednotlivých fakult. Na PŘF se jedná např. o oblast informatiky, optiky, teorie diferenciálních rovnic a matematického modelování, algebraické struktury, ovlivňování selektivity separace látek, molekulární a forenzní toxikologie či evoluční biologie a ekoetologie ptáků. Na FF se mezi vědecky nejúspěšnější pracoviště řadí katedra historie, katedra bohemistiky, katedra teorie a dějin výtvarného umění a katedra romanistiky. PF v roce 2016 navázala úzkou spolupráci s Ústavem státu a práva AV ČR v oblasti výzkumu a doktorském vzdělávání. Institut interkulturního, mezináboženského a ekumenického výzkumu a dialogu (IIMEVD) na CMTF se zaměřil na další rozvoj a spolupráci se zahraničními partnerskými pracovišti.

MANAGEMENT VÝSLEDKŮ VĚDY

Pro evidenci výsledků vědy a výzkumu má UP zaveden vlastní evidenční systém - osobní bibliografickou databázi (OBD), která je spravována a metodicky řízena oddělením VaV RUP. Za evidenci výsledků odpovídají jednotliví akademičtí pracovníci, kontrola výstupů je prováděna na úrovni referátů VaV na jednotlivých fakultách a finální data jsou kontrolována a předávána jednotlivým poskytovatelům pro evidenci v RIV dle platné Metodiky hodnocení. Tato databáze eviduje všechny výsledky vytvořené pracovníky UP, je provázána s evidencí grantových projektů na UP umožňujících jednoznačnou identifikaci finančních prostředků na daný výzkum. OBD je provázána s novým systémem IS HAP a umožňuje čerpat data i pro tento hodnotící systém i reagovat na změny vyvolané novými přístupy k hodnocení VaV. I přes pravidelný systém školení a dalšího vzdělávání nových pracovníků VaV se nedaří UP evidovat výsledky bezchybně a bude i nadále systém rozvíjet.

UP jako celek nemá zaveden systém peer review hodnocení nezávislými posuzovateli. Tento systém byl aplikován pouze na nově vybudovaná výzkumná centra (CRH, ÚMTM, RCPTM), která mají i své mezinárodní vědecké rady. UP si bude muset pro další období společně se zaváděním nového systému hodnocení VaV připravit také strategii pro peer review hodnocení fakult/výzkumných týmů. Pro toto hodnocení by na úrovni bibliometrických dat mohl být využit právě testovaný IS HAP.

Jako motivační systém jsou v rámci hodnocení kvality vědy a výzkumu zavedeny různé ceny, např. Ceny rektora za odbornou knihu, které každoročně oceňují autory excelentních

publikačních výstupů, na úrovni fakult jsou oceňováni autoři excelentních publikací Cenou děkana, LF odměňuje mladé docenty a profesory Cenou děkana za kvalifikační růst.

FINANCOVÁNÍ VĚDECKÉ ČINNOSTI

Účelové prostředky¹⁵ získané pro rok 2016 podpořily řešení 204 projektů, z nichž 56 řeší UP jako spoluřešitel. Proti roku 2015 zaznamenala účelová podpora nárůst o více než 1,85 mil. EUR. Během posledních třech let se počty řešitelských a spoluřešitelských projektů téměř nezměnily, avšak výrazně vzrostla jejich celková finanční podpora, ale i podpora, jež v rámci projektů získala UP, a to v obou případech o více než čtvrtinu. Největší počet projektů má UP dlouhodobě u GA ČR, zpravidla kolem 110, na konci sledovaného období se výrazně navýšila podpora pro UP z MŠMT, avšak jím podpořený celkový počet projektů se zvýšil jen minimálně. Podrobnější údaje viz příloha *Tvůrčí činnost*, tabulka č. 1 a Výroční zpráva o činnosti UP za rok 2016.

Příjmy získané v rámci prostředků na rozvoj výzkumné organizace (RVO) a specifický výzkum (SV) se v monitorovaném období postupně navyšovaly, podrobné informace o výši jednotlivých finančních prostředků jsou dostupné v tabulce č. 3 a dále graficky znázorněny v grafech č. 2 a 3 v příloze *Tvůrčí činnost*. V této příloze jsou rovněž uvedeny i finanční prostředky v rámci RVO poskytnuté čtyřem dalším významným českým univerzitám (tabulka č. 4) a grafické znázornění (graf č. 4) srovnávající dynamiku vývoje této podpory v období 2012-2016, které ukazuje, že v porovnání s podporou získanou v roce 2012 UP dosahuje nejstřednějšího a téměř rovnoměrného nárůstu. Naopak počty projektů financovaných ze strukturálních fondů EU a rovněž tedy i výše finanční podpory se během daného období značně snížila, jak dokládá tab. č. 2 a graf č. 1 v příloze *Tvůrčí činnost*.

UP v roce 2016 zaznamenala příjmy ze smluvního výzkumu ve výši 951 976 EUR, což představuje oproti roku 2015 navýšení o 13 % a nejvyšší hodnotu v posledních šesti letech. Výrazné navýšení představují příjmy získané v rámci poskytnutých konzultací a poradenství, naopak k mírnému snížení došlo u příjmů z licenčních smluv, stejně jako u příjmů získaných z placených vzdělávacích kurzů pro zaměstnance subjektů aplikační sféry. Podrobnosti viz příloha *Tvůrčí činnost*, tabulka č. 5 a graf č. 5.

Vzhledem ke skutečnostem, že největší problém získat finanční prostředky na svůj výzkum mají mladí vědeckí pracovníci po absolvování doktorského studia, rozhodla se UP od roku 2018 zavést soutěž o „Juniorský grant“. Cílem této soutěže je podpořit mladé vědecké pracovníky do 37 let se zahraničními zkušenostmi z postdoktorální stáže při zakládání nových vědeckých skupin a laboratoří na fakultách a ústavech UPOL. Cílem grantu je umožnit nejlepším mladým vědeckým pracovníkům založit vlastní skupinu a rozvinout nezávislý vědecký program. Projekty ve výši 40 – 160 tis. EUR/rok bude možné podat do tří vědních oblastí, 1) přírodní vědy, matematika a informatika, 2) lékařské vědy a biomedicína,

¹⁵ Tyto prostředky jsou poskytovány v souladu s Centrální evidencí projektů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (CEP), který je jednou z částí (datovou oblastí) informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve které jsou shromažďovány informace o projektech výzkumu, vývoje a inovací podporovaných z veřejných prostředků podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů. Údaje do CEP předávají poskytovatelé účelové podpory z veřejných prostředků, kterými jsou správci příslušných kapitol státního rozpočtu (ústřední orgány státní správy, Grantová agentura České republiky, Akademie věd České republiky) nebo územní samosprávné celky.

3) humanitní a společenské vědy. Soutěž má být otevřená i pro zahraniční vědecké pracovníky.

I přes úspěšnost v získávání grantových projektů z národních agentur a z Operačních programů EU, které přinesly UP v posledním období velké finanční prostředky, vnímá UP stále jako negativum malou úspěšnost a zapojení v projektech programu Horizon 2020. Z těchto důvodů dochází i k organizační změně, kdy agendu Projektového servisu bude s novým funkčním obdobím přebírat prorektor pro transfer výsledků vědy a výzkumu a jeho hlavním úkolem by mělo být posílení agendy pro zpracování těchto projektů, aktivní vyhledávání vhodných témat i partnerů.

ZAJIŠŤOVÁNÍ KVALITY

Systém zajišťování a vnitřního hodnocení kvality ve vztahu k následnému strategickému plánování je z velké části ponechán ve správě jednotlivým fakultám a součástí s metodickým vedením a podporou příslušných útvarů rektorátu univerzity.

V současné době je připravována ucelená koncepce implementace komplexního systému řízení kvality na UP, která bude v nejbližších letech realizována v postupných organizačních krocích, a to na základě modelu EFQM. Prvním krokem byl vznik RVH, orgánu univerzity, který je garantem systému zajišťování a hodnocení kvality. Dalším krokem bude zřízení Komise pro kvalitu, která bude složena ze zástupců jednotlivých fakult. Na úrovni kolegia rektora koordinují v současné době řízení kvality prorektor pro organizaci a rozvoj a prorektor pro studium, od února 2018 se počítá s vyčleněním samostatného úseku pro kvalitu a strategii na úrovni Rektorátu UP.

Při zajišťování a hodnocení kvality univerzita respektuje prostředí a specifičnost jednotlivých fakult, jakožto i specifika jednotlivých oborů. Dalšími výchozími principy pro zajišťování a hodnocení kvality je zapojení akademické obce, absolventů, zaměstnavatelů a dalších relevantních aktérů do hodnocení kvality. Při sběru dat pro kvantitativní část hodnocení jsou maximálně využívány všechny dostupné informační systémy univerzity za účelem minimalizace administrativních úkonů jednotlivých zaměstnanců, především akademických a vědeckých pracovníků, tak aby mohli svůj čas efektivně využít v souladu s hlavní činností univerzity.

V souladu s evropským pojetím kvality univerzitního vzdělávání a tvůrčí činnosti je podporován rozvoj univerzity na všech úrovních, zejména propojení teorie s praxí, rozvoj a další prohlubování současného poznání a kvalitní pedagogická práce, která se zaměřuje především na rozšiřování a vytříbení kompetencí studentů nejen pro jejich budoucí uplatnění na trhu práce, ale i přípravu pro život v současné dynamicky se rozvíjející společnosti.

Výsledkem hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností UP je zavedení systému zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a postupné aplikace standardů a postupů vnitřního hodnocení kvality na UP. Celý systém včetně způsobu přijímání nápravných opatření a následné podoby kontroly jejich naplňování je definován vnitřním předpisem *Pravidla systému zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností UP*¹⁶ a na něj navazující vnitřní normou *Postupy a metody zjišťování kvality na Univerzitě Palackého v Olomouci*, která definuje konkrétní ukazatele v daných činnostech a která je v současné době ve stadiu celouniverzitní diskuze jednotlivých ukazatelů kvality. Norma bude upravována v souvislosti s implementací komplexního modelu řízení kvality.

¹⁶ dokument je součástí příloh

V současnosti nastavené nástroje vychází z léty ověřené praxe, která zahrnuje všechny oblasti činnosti univerzity. Některá pracoviště již zavedla systém managementu kvality dle standardů ISO, např. Centrum celoživotního vzdělávání PdF UP je od roku 2013 držitelem certifikátu řízení kvality ISO 9001:2009, který následně každoročně úspěšně obhájila. Kontrolní procesy jsou nastaveny při samotném hodnocení kvality, které je kontrolním mechanismem pro kvalitu jednotlivých činností pro danou úroveň. Výsledky hodnocení jsou dále zpracovávány a zabývají se jimi příslušné osoby např. vedoucí katedry či děkani a v neposlední řadě RVH. Opatření přijímaná v případě zjištění nedostatků v zajišťování a hodnocení kvality stanovují *Pravidla systému zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností UP*¹⁷, postupuje se zde podle zásady subsidiarity. V případě zjištění poklesu kvality na dané úrovni (zaměstnanec, pracoviště, studijní program, součást, atd.) je daná osoba, vedoucí pracoviště či garant povinen podat vysvětlení příslušnému nadřízenému k zaznamenanému poklesu kvality a rovněž předložit informace o opatřeních vedoucích ke zvýšení kvality pro danou úroveň.

Do hodnocení kvality činností univerzity jsou zapojeni zejména studenti, absolventi a zaměstnanci. Vedle komplexních analýz si jednotlivé fakulty či univerzitní zařízení zpracovávají například zprávy o studentském hodnocení výuky (každoročně), provádí šetření mezi absolventy (delší časový horizont) či se zajímají o hodnocení svých služeb v rámci jejich zlepšení a rozšiřování. V případě šetření mezi absolventy se v současné době pracuje na metodologii kvalitativního šetření, které by mělo probíhat buď formou individuálních polostrukturovaných rozhovorů s absolventy, s případným doplněním o tzv. ohniskové skupiny. U možnosti výběru absolventů je pracováno s variantami příslušnosti absolventa k fakultě a doby ukončení studia, tj. dle generace absolventů.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Kvalita vzdělávací činnosti je na minimální úrovni zabezpečena požadavky uvedenými v zákoně o vysokých školách a jeho prováděcích předpisech, dále vnitřními normami UP. Další úrovně se potom zaměřují na zpětnou vazbu k její činnosti, tj. evaluace studentů, absolventů a zaměstnavatelů. Nedílnou součástí této úrovně je sledování vývoje zájmu o studium, výsledků přijímacího řízení, studijní (ne)úspěšnosti a uplatnitelnosti absolventů. Zmíněné nástroje jsou uplatňovány v pravidelném hodnocení na několika úrovních, na úrovni předmětu, studijního programu, jednotlivých pracovišť fakulty, fakulty a univerzity jakožto celku. Hodnocení je prováděno ve všech typech a formách studia včetně celoživotního vzdělávání, kde je převážně realizováno formou studentských a absolventských evaluací.

Nezastupitelnou roli má v systému zajišťování a vnitřního hodnocení kvality garant studijního programu (příp. ve specifických případech ještě garant studijního oboru). Tento akademický pracovník ručí a dbá o obsahovou a metodickou kvalitu garantovaného studijního programu a řádné uskutečňování výuky dle platné akreditace. Za tuto činnost zodpovídá vedoucímu příslušné katedry, děkanovi fakulty, pod níž spadá jeho pracoviště, a samozřejmě univerzitě v tomto případě zastoupené Radou pro vnitřní hodnocení.

Výsledky studentského hodnocení zpravidla řeší vedoucí katedry, příp. děkan s konkrétním vyučujícím. Jistý problém při hodnocení kvality vzdělávací činnosti tvoří návratnost při realizovaných studentských hodnoceních, kdy fakulty, které evaluace realizují prostřednictvím papírových dotazníků, dosahují návratnosti přes 90 %, avšak fakulty, které

¹⁷ dokument je součástí příloh

využívají informačního systému, se dostávají maximálně na třetinu. Možnou změnou by mohlo být zavedení papírových dotazníků, které ale zároveň kladou vyšší nároky na zpracování. Na druhou stranu by větší návratnost mohlo poskytnout i využití moderních technologií, kterými je připravována aplikace do chytrých telefonů. Nejdůležitějším faktorem je však motivace, vyučující mohou studenty motivovat k účasti na evaluacích, zde je však nutné zajistit zájem vyučujících o realizovaná hodnocení, motivovat vyučující, aby se z hodnocení chtěli poučit a nikoliv jej brát jako pouhý nástroj pro odměňování či sankce. Pedagogická komise, jakožto poradní orgán rektora, která je složena z proděkanů pro studium ze všech fakult UP řeší jak obsahovou stránku dotazníku, kdy došlo ke sjednocení otázek na celouniverzitní úrovni a na fakultní úrovni, která může částečně být dle požadavku fakulty či katedry specifická, tak také organizační stránku, kdy je plánováno sjednocení termínů evaluací právě v návaznosti na zajištění co největší návratnosti dotazníků. Dále hledá řešení forem dotazníkového šetření a vytěžení informací bez ručních zásahů např. pomocí QR kódů.

HODNOCENÍ KVALITY VĚDECKÉ ČINNOSTI

Hodnocení kvality VaV je součástí procesu celkového hodnocení kvality. Za kvalitu a rozvoj tvůrčí činnosti odpovídají jednotlivá pracoviště součástí univerzity. Při hodnocení výsledků tvůrčí činnosti univerzita plně respektuje aktuální *Metodiku hodnocení výzkumných organizací*, s níž je plně v souladu a na jejímž základě jsou rozdělovány finanční prostředky na jednotlivé fakulty, příp. součásti UP. Pro snazší hodnocení vědecké činnosti akademických a vědeckých pracovníků je v současné době na univerzitě implementován již zmíněný IS HAP, který umožňuje jednoduše a efektivně vyhodnotit tvůrčí i vzdělávací činnost zaměstnance v daném období v souladu se specifiky jeho zaměření a zvyklostmi na pracovišti, na němž daný zaměstnanec působí.

UP sleduje kvalitu tvůrčí činnosti zejména na základě získaných finančních prostředků, výsledků tvůrčí činnosti (RIV, RUV¹⁸). UP v RIV dosahuje tradičně kvalitních výsledků, počty RIV bodů se postupně během let 2014-2016 navyšovaly. Dostupné hodnocení v roce 2017 představuje nárůst o 20 % oproti hodnocení v roce 2014. V rámci hodnocení RUV patří UP mezi úspěšné neumělecky zaměřené školy, především díky vysoké kvalitě tvůrčí činnosti zejména na FF a PdF. V počtu získaných bodů však zde došlo v roce 2015 k významnému propadu, který byl způsoben pozdním odesláním výsledků do databáze, v níž se pak hodnocení nepromítlo. Vývoj hodnocení RIV a RUV je graficky zobrazen v kapitole Hodnocení tvůrčí činnosti v příloze *Tvůrčí činnost* (konkrétně graf č. 6 až č. 11).

Zásadní část publikovaných výsledků je vytvořena ve spolupráci s mezinárodními vědeckými týmy z většiny vyspělých zemí světa a nejcitovanější výsledky patří do oborů fyzika, chemie a astrofyzika. Za rok 2016 má UP na WoS 1 450 dokumentů celkově (citováno 52,83) a 1 081 dokumentů typu *article* nebo *review* (citováno 68,09%), míra zahraniční spolupráce je 77,53. Podrobnosti viz příloha *Tvůrčí činnost*, kapitola Publikační činnost (tabulka č. 6 a graf č. 12 až č. 15).

Vzhledem k široce nadefinovanému záběru výzkumných aktivit i vzhledem k nově vybudovaným infrastrukturám na UP je potřeba provést důkladnější analýzu výkonnosti a úspěšnosti jednotlivých vědních disciplín na UP. Zatímco dlouhodobě jsou mezi „leading“ týmy řazeny některá pracoviště na PŘF a LF (dnes koncentrované v nově vybudovaných

¹⁸ Obdobná databáze jako RIV pro umělecké obory vyučované na českých veřejných vysokých školách.

centrech jako je např. chemie, optika, nanomateriály, rostlinné biotechnologie, biomedicína), srovnání v jiných oblastech, a to zejména v oblasti společenských a humanitních věd, je nedostačující. Proto chce UP využít nejen nového systému hodnocení vyvíjeného na UP (IS HAP), ale od roku 2016 začíná využívat i analytický nástroj IN CITES, který by měl umožnit porovnat výkonnost v rámci jednotlivých vědních disciplín, a měla by být provedena analýza vědních disciplín se vzrůstajícím potenciálem. I přes existenci některých mezifakultních a interdisciplinárních týmů vzniklých při řešení projektů (např. Centrum pro práci s patristickými, středověkými a renesančními texty; Institut interkulturního, mezináboženského a ekumenického výzkumu a dialogu; Centrum pro klinické právní vzdělávání; Centrum pro výzkum moravské německé literatury; Společná laboratoř optiky; Laboratoř zátěžové fyziologie; Institut sociálního zdraví - Olomouc University Social Health Institute - OUSHI; Centrum prevence rizikové virtuální komunikace) jsou možnosti nedostatečně využívány.

V souvislosti s novým systémem hodnocení IS HAP se v současné době diskutuje o následujících ukazatelích kvality VaV zahrnující personální kritéria a kvalitu základního i aplikovaného výzkumu:

- Akademičtí pracovníci – profesori;
- Akademičtí pracovníci – docenti;
- Nově jmenovaní profesori;
- Nově jmenovaní docenti;
- Akademičtí pracovníci s doktorským titulem;
- Hodnocení uměleckých výstupů;
- Počet uměleckých výstupů;
- Absolventi doktorského studia;
- Studenti zapojení do SVOČ;
- Studenti doktorského studia zapojení do IGA;
- Finance získané na tvůrčí činnost;
- Finanční podpora CEP projektů pro UP;
- Spin-off/start-up podniky;
- Udělené patenty;
- Nově uzavřené licenční smlouvy;
- Příjem za transfer znalostí.

HODNOCENÍ KVALITY SOUVISEJÍCÍCH ČINNOSTÍ

I další činnosti mají významný vliv na kvalitu vzdělávací a tvůrčí činnosti univerzity a jejich pravidelné hodnocení je nedílnou součástí systému zajišťování a vnitřního hodnocení kvality UP. Patří mezi ně například správa a řízení univerzity, podpůrná infrastruktura a informační systémy, služby knihoven, vydavatelská a ediční činnost, informační a poradenské služby, služby v oblasti ochrany duševního vlastnictví a transferu technologií, služby kolejí a menz či zázemí pro sportovní činnost. Hodnocení těchto činností probíhá na univerzitě pomocí různých dílčích nástrojů, například formou zpětné vazby od uživatelů příslušných služeb, výroční zprávy o činnosti vybraných součástí či formou analýzy příslušných dat.

Jedná-li se o evaluace univerzitních zařízení a jejich služeb, ty bývají prováděny z intence ředitele zařízení, který se výsledky pečlivě zabývá. Vždy je usilováno o vyřešení zjištěných problémů s cílem zvýšení kvality, nebo jejího stabilizování. UP se neustále snaží vylepšovat a zkvalitňovat své působení související s hlavní činností a své služby obecně.

STUDIJNÍ PROGRAMY

Studijní programy plně odrážejí nastavené cíle UP a mise jednotlivých fakult a jsou vytvářeny s akcentem na learning outcomes, což se odráží i ve vnitřní normě zabývající se standardy studijních programů. V inovovaném procesu schvalování studijních programů a předmětů je silný hlas studentů zastoupen jak na úrovni fakultních senátů, které schvalují každý návrh studijního programu, tak v RVH, což ukotveno ve vnitřní normě o akreditacích studijních programů. Garanti předmětů, do nichž jsou zapsáni studenti se specifickými potřebami, absolvují speciální školení, aby mohli co nejefektivněji modifikovat výukové metody a strategie potřebám těchto studentů. Při hodnocení studentů je uplatňován rovný přístup a základy hodnocení studijních výsledků jsou zakotveny ve *Studijní a zkušební řád Univerzity Palackého v Olomouci*¹⁹ (SZŘ). Syllaby a cíle předmětů jsou přístupné prostřednictvím IS UP (STAG). Podmínky pro úspěšné absolvování předmětů zveřejňují garanti předmětů na počátku semestru. Odvolací procesy řeší SZŘ. Pedagogům jsou nabízeny kurzy ČZV pro posílení a rozšíření výukových metod a strategií.

V rámci nových žádostí o akreditace jsou všechny studijní programy podrobně analyzovány, je přehodnocována jejich obsahová náplň, rozsah praktické výuky, návaznost na uplatnění na trhu práce a příp. i návaznost na aktuální potřeby a zpětnou vazbu zaměstnavatelů a absolventů daného studijního programu.

Studijní předměty jsou průběžně inovovány v závislosti na výsledcích studentských evaluací, které jsou realizovány každý semestr, zároveň garanti jednotlivých programů i předmětů zařazují do studijních materiálů nové informace tak, aby obsah studia reflektoval nejnovější poznatky daného oboru. Vývoj náplně studijních programů reflektuje i poptávku na trhu praxe.

Jednotlivá hodnocení studijních programů byla ponechána v gesci jednotlivých fakult, nyní bude hodnocení v souladu s působením nového akademického orgánu, kterým je RVH, centralizováno v rámci vnitřního hodnocení a zajišťování kvality. Jedním z důležitých prvků kvality, na který se v příštím roce UP chce zaměřit je sledování dropoutu a jeho příčin. Dále je v následujících třech letech plánováno vytvoření centrálního informačního systému, který by měl přinést zjednodušení sběru a analýzy dat.

UP nabízí na všech osmi fakultách akreditované studijní programy ve všech typech, tedy i doktorské studijní programy, a to jak v českém, tak také v cizím jazyce. Dle *Strategického/Dlouhodobého záměru UP* jsou rozvíjeny studijní programy a obory, které nejsou realizovány jinou vysokou školou v ČR, nebo které realizuje UP a maximálně další dvě vysoké školy v republice. Rovněž jsou rozvíjeny studijní programy a obory s návazností na excelentní výzkum, u nichž avšak nebyla stanovena jednoznačná definice těchto programů či oborů. Dále je nabízeno studium v některém z osmi programů typu Double/Joint/Multiple Degree, jehož součástí je absolvování části studia např. ve Francii, Itálii, Japonsku, USA či Mexiku. UP pracuje na prohlubování stávajících spoluprací a aktivně vyhledává nové partnery pro realizaci těchto programů. Usiluje tak o neustálé rozšiřování jejich nabídky, zvyšování kvality a konkurenceschopnosti. V roce 2016 došlo k rozšíření nabídky těchto programů o další dva, a tedy v celkem osmi těchto programech studovalo 18 studentů (z toho 13 studentů v navazujícím magisterském studiu a 5 v doktorském). Na UP se také postupně rozvíjí společné vedení disertačních prací se zahraničním školitelem (tzv. cotutelle), a to především na FF a PřF. Po vzoru srovnatelných západoevropských univerzit je snaha o rozšíření nabídky krátkodobých programů a letních škol zejména pro

¹⁹ dokument je součástí příloh

zahraniční studenty. UP má v této oblasti ještě velké rezervy a měla by posílit spolupráci v této oblasti.

Uchazeči o studium se řídí *Řádem přijímacího řízení Univerzity Palackého v Olomouci*²⁰, ve kterém je nastaven a popsán proces přijímacího řízení. Zásadním předpisem, který řídí „život“ studenta je SZŘ a je nastaven pro všechny typy studií od bakalářského po doktorské. Univerzitní SZŘ může být upraven fakultní podobou SZŘ, která však nesmí překročit rámec univerzitního předpisu. Proces přiznání či nepřiznání stipendií je stanoven ve *Stipendijním řádu UP*, který taktéž může být specifikován fakultním řádem. V případě porušení pravidel studentem se proces řídí *Disciplinárním řádem pro studenty Univerzity Palackého v Olomouci*²¹, v etické rovině se studenti řídí *Etickým kodexem zaměstnanců a studentů UP*. Další vnitřní normy stanovují dílčí praktické postupy např. v případě výpůjček knih *Knihovním řádem*, v případě ubytování *Řádem vysokoškolské koleje*, dále pak *Harmonogramem akademického roku* stanovujícím mezní termíny např. kontroly studijních výsledků, začátek a konec akademického roku, semestru, výuky a prázdnin, v případě žádosti o projekty se studenti řídí *Zásadami studentské grantové soutěže na UP*²², atd.

Osoby, které nejsou studenty, ale požadují uznání předchozího zahraničního vzdělání a kvalifikace se řídí *Nostrifikačním řádem Univerzity Palackého v Olomouci*²³, osoby, které ukončili magisterské studium a hodlají vykonat rigorózní zkoušku, se řídí *Řádem rigorózního řízení na Univerzitě Palackého v Olomouci*²⁴, osoby, jenž se účastní kurzů CŽV se řídí *Řádem CŽV*.

PROPOJENÍ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI S VĚDECKOU

Kvalita vědecké a tvůrčí činnosti se ukazuje také v propojení s činností vzdělávací. Studenti všech stupňů studia mají možnost pracovat ve výzkumných týmech, získávat zkušenosti ve spolupráci se zahraničními pracovišti i aplikační sférou. Nejlepší studenti jsou každoročně oceňováni Cenou rektora UP za nejlepší vědeckou nebo uměleckou práci studentů bakalářských a magisterských studijních programů a Cenou rektora pro nejlepší sportovce z řad studentů UP. Většina pedagogů je zapojena do realizace grantových projektů a jejich výsledky jsou pak využívány při výuce.

UP podporuje výzkumné a tvůrčí aktivity studentů zejména vnitřní grantovou soutěží (IGA) probíhající v souladu s pravidly poskytování účelové podpory na specifický výzkum. Do řešení projektů se zapojují studenti magisterských a doktorských studijních programů všech osmi fakult UP. Významné studentské projekty mají dále možnost získat podporu formou příspěvku Nadačního fondu UP.

V praktické rovině se studenti nejčastěji zapojují do tvůrčí činnosti jako pomocné vědecké síly či jako členové řešitelských týmů vědeckých grantů (např. IGA nebo GA ČR), které podporují studenty formou stipendií, cestovného na konference a materiálem pro experimentální práci. Fakulty podporují rozvoj badatelských týmů a propojují tvůrčí činnost se vzdělávací činností, neboť aktuální výzkumná témata se odrážejí v zadání kvalifikačních prací studentů všech stupňů studia. Některé fakulty podporují tvůrčí činnost studentů udělováním Ceny děkana. Studenti se také zapojují do studentské vědecké odborné činnosti (SVOČ) uskutečňované na jednotlivých fakultách. Tvůrčí činnost studentů je rovněž

²⁰ dokument je součástí příloh

²¹ dokument je součástí příloh

²² dokument je součástí příloh

²³ dokument je součástí příloh

²⁴ dokument je součástí příloh

podporována pobyty a stážemi na zahraničních univerzitách a vysíláním studentů na odborné konference.

K propojení vzdělávací a tvůrčí činnosti jsou stále více využívány koncentrované formy výuky a tréninku dovedností (workshopy, letní školy či simulovaná soudní jednání). Studenti mají možnost navštěvovat přednášky badatelů z jiných českých nebo zahraničních univerzit přijíždějících nejen v rámci programů meziuniverzitní spolupráce.

Mezi nejvýznamnější příklady ilustrující promítnutí aktivit nebo výsledků tvůrčí činnosti do vzdělávací činnosti patří především založení dvou výzkumných center, RCPTM a CRH. Výzkum v obou centrech je multidisciplinární, což umožňuje využití jejich výzkumných kapacit a špičkové infrastruktury v řadě studijních oborů – zejména oborů *Fyzika*, *Chemie* a *Biologie*. Propojení výzkumu center se vzdělávací činností je nejintenzivnější na úrovni doktorského studia a v rámci kvalifikačních prací studentů bakalářského a magisterského studia. V souvislosti s rozvojem nových směrů výzkumu v centrech spojeným s potřebou vysoce kvalifikovaných odborníků byly akreditovány nové studijní obory (např. *Bioinformatika*, *Biotechnologie a genové inženýrství*) a akreditace dalších se připravuje (např. doktorské obory *Nanomateriálová chemie*, *Nanotechnologie*).

O kvalitním propojení tvůrčí činnosti s činností vzdělávací svědčí např. výsledky studentských prací ve SVOČ či úspěch studentů v soutěži pro studenty doktorských studijních programů vyhlašované Francouzským velvyslanectvím ve spolupráci s ČR, kdy se v roce 2015 a 2016 podařilo studentům u třech ze čtyř vyhlašovaných cen umístit na jednom z prvních třech míst. Nejlepších výsledků dosáhli v oblasti farmacie, kde Cenu Sanofi získali v obou letech. Významným úspěchem byl rok 2016, kdy doktorandi UP získali hned tři ceny v různých kategoriích.

V rámci projektu *Podpora lidských zdrojů ve VaV nelékařských zdravotnických oborů Fakulty zdravotnických věd UP Olomouc* (CZ.1.07/2.3.00/20.0163) bylo zřízeno Centrum vědy a výzkumu, které v současnosti plně zabezpečuje jak vědeckou, tak vzdělávací činnost pro DSP Ošetřovatelství. Publikační aktivita v oboru ošetřovatelství v impaktovaných časopisech vedla ke změně náplně povinných předmětů v DSP Ošetřovatelství.

Na FTK byl vytvořen a nadále je rozvíjen internetový systém Indares.com (International Database for Research and Educational Support). Tento systém je mimo jiné zaměřen na záznam dat o pohybové aktivitě uživatelů, jejich analýzu, komparaci a poskytování zpětné vazby (Chmelík, F., Frömel, K., Křen, F., & Fical, P. (2013). Indares.com: International database for research and educational support. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 83, 328–331.). Studenti jsou s tímto systémem a výsledky tvůrčí činnosti realizované díky dostupnosti tohoto systému seznamováni ve výuce. Studenti tento systém také aktivně využívají například pro sběr dat ke svým bakalářským a diplomovým pracím nebo v průběhu svých pedagogických praxí na základních a středních školách.

V rámci projektů OP VK vzniklo Centrum pro klinické doporučené postupy na LF, které má nadnárodní dosah. V rámci Centesima (Centra telemedicíny, simulátorů a praktických dovedností) probíhá spolupráce s centry výuky urgentní medicíny v ČR, LF pořádala celostátní konferenci k využití simulátorové techniky ve výuce na LF.

Na základě aktivit a výsledků práce grantového projektu Sociální determinanty zdraví (OP VK, 2011–14) vznikl doktorský studijní program Sociální a spirituální determinanty zdraví.

Díky projektu Metodika DIPEX v oblasti aktivního stárnutí (TA ČR) a dalšímu výzkumu, který se věnuje výzkumu zkušeností pacientů metodou aplikovaného výzkumu DIPEX, vznikl předmět Psychosociální aspekty nemoci.

NÁRODNÍ A REGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE

Klíčové výstupy národní a regionální spolupráce ve vzdělávací činnosti jsou vázány zejména na výstupy projektů OP VK, kde řada pracovišť využila příležitost inovovat stávající studijní programy, vytvořit nové, případně propojit vzdělávací aktivity s partnerskými vzdělávacími i výrobními institucemi. V návaznosti na tyto projekty byla zajištěna udržitelnost v posílení těchto spoluprací, propojení vzdělávacích aktivit vysoké školy s jinými vysokými školami v ČR, i se středními školami, které jsou zdrojem potenciálních uchazečů. Pro střední, případně i základní školy jsou vytvářeny podmínky pro spolupráci, vycházející ze zkušeností s fakultními školami. V tomto rámci také probíhá podpora nadaných studentů např. v projektech Badatel, Newton, Přírodovědný klokan, Učitel chemie, Matematický klokan, Věda je zábava, realizací přehlídek SOČ, SŠ olympiád, GIS Day a dalšími.

Rovněž je velmi pozitivně hodnoceno uskutečňování některých doktorských studijních programů na PŘF na smluvním základě ve spolupráci s ústavu AV ČR. Řešením společných témat se zvyšuje i úroveň doktorských disertačních prací, jejichž závěry jsou publikovány v časopisech s IF, což je jedna z povinných podmínek absolutoria doktorského studia na PŘF. Další rozvoj je také spojen s působením UP i jednotlivých zaměstnanců v odborných organizacích, které je hodnoceno pozitivně a jako přínosné pro pedagogickou činnost.

INTERNACIONALIZACE

Aktivní internacionalizace významně přispívá k možnosti, jak činnorodého kontaktu se zahraničními akademickými pracovníky, což je přínosné nejen pro studenty, ale i pro celou akademickou obec, tak pro iniciativní kontakt studentů se zahraničím, což přináší zvýšení úrovně konkurenceschopnosti absolventů. Studenti i akademičtí pracovníci získávají nejen multikulturní přístup a možnost rozvoje odborných jazykových dovedností, ale i další navázání a rozvoj spolupráce v rámci vědy a výzkumu.

Politika internacionalizace je pro nejbližší období na UP deklarována strategickými cíli *Strategického/Dlouhodobého záměru UP na období 2016–2020*. Promítá se jednak do internacionalizace vzdělávacích programů, jednak do posilování internacionálního aspektu ve všech oblastech činnosti univerzity, který UP vnímá jako nezbytný pro zajištění otevřeného a vstřícného prostředí, pro podporu mezinárodní mobility studentů i zaměstnanců i pro odstraňování bariér při navazování a rozvoji mezinárodních aktivit ve vzdělávání, vědě, výzkumu a tvůrčí činnosti všech složek univerzity. V oblasti internacionalizace vzdělávacích programů se jedná o systematické rozšiřování a zatraktivnění nabídky studia v cizích jazycích na bakalářské a magisterské úrovni, a to i ve spolupráci se zahraničními partnery, které povede k posílení pozice UP mezi zájemci o studium ze zahraničí.

Univerzita nabízí možnost výuky v cizích jazycích, převážně v angličtině, i v českých programech (vybrané přednášky, semináře a cvičení v daném oboru či programu). Dále jsou systematicky podporovány výjezdy a příjezdy hostujících akademiků a vědecko-výzkumných odborníků pro zajištění kvality výuky v cizích jazycích a navazování vzájemných partnerství. Zahraničním akademickým či vědeckým pracovníkům je na UP poskytována individuální péče ze strany zahraničních oddělení jednotlivých fakult, která vhodně doplňuje péči ze strany zahraničního oddělení RUP, samozřejmě je podpora ze strany kolegů na jednotlivých pracovištích. Podporu zahraničním studentům samozřejmě poskytují studijní referentky zahraničních oddělení jednotlivých fakult i RUP.

Dále je podporována participace a společné setkávání zahraničních studentů v průběhu studia prostřednictvím organizovaných kulturně-společenských a sportovních aktivit pro zahraniční i domácí studenty. Tyto, převážně zážitkovou formou, realizované aktivity

podporují vzájemnou výměnu zkušeností. Posilování internacionálního aspektu je realizováno zejména podporou jazykových a interkulturních kompetencí akademických i ostatních pracovníků UP na všech úrovních, rozvojem dvojjazyčného (česko-anglického) prostředí informačních systémů. Postupně je budováno Centrum zahraniční spolupráce UP, které vzniká transformací stávajícího Zahraničního oddělení, a to zejména budováním komplexního kontaktního a komunikačního prostoru, nikoliv vytvořením nové centrální jednotky. Centrum koordinuje a zastřešuje na úrovni Rektorátu UP zahraniční aktivity všech relevantních součástí univerzity (centrálních jednotek, fakult, vědecko-výzkumných center, Konfuciova institutu, studentských organizací atd.). Toto pracoviště vytváří celouniverzitní strategie internacionalizace, rozpracovává metodiku a poskytuje servis všem univerzitním pracovištím, a to včetně administrativního zajištění mobility, marketingových služeb, náboru studentů a práce se zahraničními absolventy UP. Centrum také koordinuje spolupráci univerzity, kraje, města a dalších subjektů v oblasti zahraničních aktivit.

Zaměstnanci UP mohou v rámci nabídky zaměstnaneckých benefitů absolvovat kurz v jazykové škole FF UPLIFT za zvýhodněnou cenu. Univerzita si vytyčila za cíl ověřit jazykovou znalost svých zaměstnanců a garantovat tak jejich jazykovou úroveň v závislosti na zabezpečované agendě a vykonávaném postu. Bohužel se centrálně nedaří nastavit proces, v němž by toto ověření jazykové znalosti bylo zjišťováno. K rozšiřování jazykových kompetencí jsou ze stran některých fakult motivováni i studenti, PŘF poskytuje mimořádné stipendium těm studentům, kteří doloží certifikát Britské rady o splnění jazykové zkoušky z angličtiny, FF studentům poskytuje finanční podporu na mezinárodně uznávané jazykové zkoušky z anglického a německého jazyka (Cambridge ESOL, Rakouský jazykový diplom – Österreichisches Sprachdiplom).

UP neustále pracuje na rozšiřování dvojjazyčného značení svých objektů až na úroveň jednotlivých místností. Zaměřuje se především na pracoviště, na nichž působí zahraniční akademičtí a vědečtí pracovníci, a na univerzitní prostory přístupné všem zaměstnancům a studentům (např. menzy či knihovny). V roce 2016 byla provedena kontrola tohoto značení u 45 objektů, z nichž 4 jsou plně dvojjazyčně vybaveny (název budovy, vstupní navigace, místnosti), což tvoří 9 % z celkového počtu budov využívaných UP pro hlavní činnost. U jednoho objektu chybělo pouze cizojazyčné označení budovy. Dvojjazyčnou vstupní navigaci disponuje 7 budov (16 %), u 5 budov (11 %) zcela chybí. V 6 objektech jsou dvojjazyčně označeny i místnosti (13 %). U zbylých objektů je cizojazyčné značení pouze částečné nebo chybí úplně. UP si je vědoma tohoto nedostatku a bude postupně vyčleňovat finanční prostředky na jeho doplnění.

V letech 2014–2016 univerzita věnovala zvýšenou péči rozvoji mezinárodních strategických partnerství. Došlo k uzavření nových partnerských smluv se zahraničními univerzitami (smlouvy v programu Erasmus+ a Memorandum of Understanding), posílení stávajících strategických partnerství a k implementaci společné strategie fakult UP při náboru studentů do cizojazyčných studijních programů všech typů studií včetně doktorských. Rovněž byla posílena i internacionalizace studijních programů, došlo k rozšíření a zatraktivnění nabídky studia v cizích jazycích na bakalářské, magisterské i doktorské úrovni, a to i ve spolupráci se zahraničními partnery, což následně vedlo k posílení pozice UP mezi zájemci o studium ze zahraničí a přispělo k větší konkurenceschopnosti univerzity mezi českými i evropskými univerzitami.

Prohloubení mezinárodních aktivit a celkový rozvoj internacionalizace na UP byly v letech 2014–2016 naplňovány formou podpory zahraničních stipendijních a studijních pobytů a pracovních zahraničních cest, ale také vzdělávacími veletrhy, mezinárodní propagací UP (v

podobě sociálních sítí, portálů s nabídkou studia v zahraničí, umístění profilů UP na stránkách mezinárodních žebříčků), navazováním nových a posílením stávajících strategických partnerství nebo podporou vzniku atraktivních cizojazyčných programů/předmětů/modulů. Podporovány jsou rovněž pozice mladých post-doků ze zahraničí zapojených do výzkumu a výuky. Díky projektu na jejich podporu se angličtina stala přirozeným komunikačním jazykem na mnoha pracovištích PŘF. K internacionalizaci v roce 2016 rovněž značně přispělo vyhlášení pravidel stipendia J. L. Fischera pro zahraniční doktorandy.

Významnou podporu zahraničních výjezdů studentů je i skutečnost, že na každé z fakult mají studenti v rámci zahraničních mobilit možnost vytvořit si studijní program mobility s ohledem na studijní plán domovské fakulty tak, aby jim po návratu na UP nevznikl problém s uznáním kreditů získaných na zahraniční vysoké škole. To studentům výrazně usnadňuje ukončení studia bez nutnosti jeho prodloužení.

MEZINÁRODNÍ ROZMĚR VE VĚDECKÉ ČINNOSTI

UP zajišťuje otevřené a vstřícné prostředí pro podporu mezinárodní mobility studentů i zaměstnanců i pro odstraňování bariér při navazování a rozvoji mezinárodních aktivit ve vzdělávání, vědě, výzkumu a tvůrčí činnosti.

Hlavní strategické cíle v oblasti mezinárodní spolupráce v tvůrčí činnosti jsou obsaženy ve strategickém záměru UP, zejména se jedná o cíle v rámci kapitoly *Kvalitní vědecká a tvůrčí činnost*:

- orientace na mezinárodní spolupráci ve vědě a výzkumu a tvůrčích činnostech;
- rozšiřování povědomí o UP a zvyšování její reputace v mezinárodním kontextu;
- vytvoření přívětivých a zajímavých podmínek jak pro zahraniční vědce, tak pro české vědce vracející se ze zahraničí.

Univerzita Palackého neustále rozvíjí své působení na mezinárodní vědecké scéně. V roce 2016 bylo na UP řešeno 40 výzkumných projektů s mezinárodními týmy, z toho, 8 projektů Horizon 2020 (včetně 1 ERC projektu a 2 v rámci Marie-Curie Actions). UP podporuje také propojení týmů v rámci výzkumných infrastruktur, je členem EATRIS, ELIXIR, Bio-Imaging). Zásadní část publikovaných výsledků je vytvořena ve spolupráci s mezinárodními vědeckými týmy z většiny vyspělých zemí světa (v roce 2016 tvořily publikace se zahraničními vědeckými týmy 77,5 % publikačních výstupů evidovaných ve Web of Science), podíl zahraničních akademických pracovníků na UP v roce 2016 činil 11 % a až do roku 2015 stoupal, avšak v roce 2016 zaznamenal mírné snížení (o 2 %), na což může mít vliv ukončení podpory řady projektů.

UP se snaží o propagaci svých výsledků i prostřednictvím anglické verze Žurnálu²⁵, na vzdělávacích veletrzích a na mezinárodní propagaci UP prostřednictvím cílených výjezdů vědců na zahraniční mise.

SPOLUPRÁCE S APLIKAČNÍ SFÉROU

Specializované pracoviště, zabezpečující efektivní spolupráci s aplikační sférou, založila UP již v roce 2000, dnešní Vědeckotechnický park (VTP). Toto pracoviště UP od té doby rozšiřuje služby a zajišťuje vzdělávání další generace specialistů na transfer technologií na UP. V minulém roce byl díky projektu *Tým transferu technologií na Univerzitě Palackého v Olomouci* vytvořen tým odborníků odpovědných za transfer horizontálně přes všechny fakulty. Tento tým si vzájemně rozšiřuje znalosti a kompetence potřebné pro přenos

²⁵ magazín Žurnál online dostupný z <https://www.zurnal.upol.cz/en/>

poznatků do praxe, jejich efektivní ochranu a maximalizaci přínosu pro univerzitu při přenosu do praxe.

Zájemcům o spolupráci s univerzitou VTP nachází nejvhodnější partnery, oslovuje firmy, kterým nabízí možnost spolupráce s univerzitou. VTP je také nositelem projektů proof-of-concept, které zajímavým výstupům UP umožňují efektivnější uplatnění na trhu. Jako velký úspěch je hodnoceno první vyhlášení projektu proof-of-concept z prostředků získaných ze smluvního výzkumu.

Pracoviště dále podporuje začínající firmy v rámci tzv. UP Business Catapult (dřívější název Podnikatelský inkubátor), který nabízí podporu zahájení aktivit nových a inovativních vědecky určených firem za podmínek de minimis. V souvislosti s tímto také zabezpečuje UP Business Club, který sdružuje začínající podnikatele, studenty a další a umožňuje jim vzájemnou výměnu zkušeností a pořádá pro ně přednášky a vzdělávací kurzy.

VTP také nabízí poradenství v oblasti zajištění průmyslových práv, vzdělávání v této oblasti a podporu při licenčních vyjednáváních. Pro studenty DSP pořádá vzdělávací kurz *Minimum o transferu technologií a komercializaci*, na němž se posluchači seznamují se základy práv na ochranu duševního vlastnictví a s principy transferu technologií z výzkumu do praxe. V roce 2016 VTP s touto problematikou seznámilo více než 90 zájemců ze všech fakult univerzity.

VTP zaštiťuje smluvní výzkum, a to i na základě tzv. inovačních voucherů, rovněž se zabývá 3D tiskem (UPrint), včetně jeho propagace jakožto propagace moderních technologií.

V rámci činnosti vědecko-výzkumných center CRH a RCPTM působících při PřF i v rámci ÚMTM na LF je posilována spolupráce s podnikovou sférou, a to v rámci projektů *Národního programu udržitelnosti I* a prostřednictvím řešení dalších společných projektů aplikovaného výzkumu, jako např. TA ČR, NAZV, AZV a experimentálního vývoje, např. MPO a OP PIK.

Komerční využití aplikovaného výzkumu uplatnila také CMTF, především v rámci výzkumu OUSHI a aplikačního potenciálu metodologie DIPEX (CMTF metodologii certifikovala v roce 2015 na MPSV ČR) a výzkumu zdravotní gramotnosti (CMTF získala licenci u Deakin University).

PODPŮRNÉ SLUŽBY

PODPORA ZNEVÝHODNĚNÝCH STUDENTŮ

Specializovaným pracovištěm na UP zabývajícím se podporou studentů se specifickými vzdělávacími potřebami či studentů pocházejících ze sociálně či etnicky znevýhodněného prostředí je Centrum podpory studentů se specifickými potřebami. Podmínky uchazečů se SVP při přijímacím řízení a podmínky studentů se SVP při studiu jsou upraveny speciální vnitřní normou.

Na řadě fakult je potom studentům k dispozici Psychologická poradna a další poradenské služby související se specifickými jednotlivých fakult, např. pastorační služba na CMTF, na PdF podpora pedagogických a odborných praxí či mentální trénink a sportovní a kariérové poradenství poskytované na FTK. Díky nově otevřenému bezbariérovému komplexu Aplikačního centra BALUO může FTK studentům UP se zdravotním postižením nabídnout praxi v těchto prostorách a posílit tak nabídku studijních předmětů pro studenty se SVP.

Centrum podpory studentů se specifickými potřebami je na UP svým uživatelům k dispozici od roku 1996, poskytuje služby zájemcům o studium, studentům, zaměstnancům, ale i učitelům středních škol, kteří mají o danou problematiku zájem. Centrum nabízí kurzy zaměřené nejen dle specifických potřeb jednotlivých uživatelů, ale v nabídce jsou i kurzy zaměřené na poradenství a školení v přístupech k osobám se SVP. Přehled poskytovaných služeb v rámci tohoto centra je uveden v tabulce č. 6 v příloze *Popisná a statistická data*.

Efektivita poskytovaných služeb Centra podpory studentů se specifickými potřebami je periodicky ověřována pomocí evaluačního dotazníku z dotazníku určeného studentům se specifickými potřebami vytvořeného Asociací poskytovatelů služeb studentům se specifickými potřebami v ČR. Položky dotazníku jsou zaměřené především na následující oblasti:

- informovanost o nabídce služeb;
- realizace přijímacího pohovoru;
- využívání služeb;
- nabídka poskytovaných služeb;
- kvalita poskytovaných služeb;
- komunikace s koordinátorem CPSSP;
- přístupnost elektronického prostředí;
- bezbariérovost.

Evaluace se za akademický rok 2016/2017 zúčastnilo 60 % studentů prezenční formy studia a 40 % studentů formy kombinované. V porovnání s předchozími roky je velmi pozitivně hodnoceno, že se do evaluace zapojují čím dále více i studenti kombinované formy studia. Pro poslední hodnocený akademický rok je to téměř vyrovnané zastoupení obou skupin studentů.

Informovanost o nabídce služeb – o existenci CPSSP a jím nabízených služeb se téměř 80 % všech respondentů dovědělo z webových stránek CPSSP, případně využili odkaz v elektronické přihlášce ke studiu. Aktuálně probíhá překlad informací do českého znakového jazyka.

Realizace přijímacího pohovoru – při přijímací zkoušce využila více než polovina respondentů (56 %) navýšení časové dotace, třetina (32 %) využila překlad do českého znakového jazyka a 16 % využilo osobní asistenci.

Využívání služeb – 75 % dotázaných odpovědělo, že využívá služby CPSSP, přičemž 25 % z nich každodenně, 25 % 1-2x do týdne, 25 % 1-2x do měsíce. Část studentů využívá služby jen ve zkouškovém období. Jednoznačně nejvíce využívanou službou je poradenská a konzultační činnost, kterou využívají téměř všichni dotazovaní. Třetina studentů využívá zapisovatelský nebo přepisovatelský servis a tlumočnické služby. Dále 23 % studentů využívá asistenční služby a 15 % individuální výuku cizích jazyků.

Nabídka poskytovaných služeb – podle většiny studentů (94 %) je nabídka služeb dostatečná, proto nabídka nebude dále rozšiřována, ale zkvalitňována.

Kvalita poskytovaných služeb – polovina služeb byla hodnocena jako kvalitní (známkou 1 na pětistupňové škále). Jedinou „dostatečnou“ dostala služba *úprava zkoušky*. Vzhledem k nutnosti zachovat určitý standard průběhu zkoušky, je zde ale pouze malý prostor pro další úpravy. V ostatních případech je využívány evaluací získané poznatky a prováděny nová proškolení asistentů a dalších poskytovatelů služeb. Bude pokračováno v budování knihovny pro uživatele se specifickými nároky jako specializovaného oddělení univerzitní knihovny.

Komunikace s koordinátorem CPSSP – hlavním pracovníkem, se kterým komunikuje student se specifickými potřebami, je koordinátor. Pro studenta je klíčovou osobou, na kterou se může obracet se vším, co souvisí s jeho studiem. Respondenti bodovali úroveň komunikace na stupnici od 1 do 10 a dosažená hodnota byla 8,2 bodu. Možnou příčinou nižšího hodnocení je ne vždy možný fyzický kontakt s koordinátorem, neboť ti jsou zaměstnaní na úvazek 0,2. To je faktor, který je možné změnit a do budoucna je plánováno rozšíření úvazků.

Přístupnost elektronického prostředí – respondenti hodnotili přístupnost webových stránek UP, fakult, kateder, e-learningových systémů, Portálu UP apod. V této oblasti jsme

dosáhli hodnocení pouze 6,9 bodu z 10 možných. Bylo rozhodnuto zrealizovat audit elektronické přístupnosti dokumentů a na základě jeho výsledků učinit kroky k odstranění případných bariér. Na tuto oblast také bude zaměřena pozornost v rámci projektu *Univerzita Palackého jako komplexní vzdělávací instituce*.

Bezbariérovost – ze všech dotazovaných studentů bydlí na bezbariérových kolejích pouze 15,6 % studentů. Ti hodnotí přístupnost pouze 5,3 body z 10 možných. V této souvislosti bude navázána užší komunikace primárně se studenty s omezením hybnosti, aby tuto oblast více popsali, a na základě takto získaných informací bude situaci dále řešena.

Cílem do budoucna je nejen pokračovat v evaluaci ze strany studentů se specifickými potřebami, ale získat i zpětnou vazbu ze strany pedagogů a dalších pracovníků Univerzity Palackého, kteří představují významnou součást inkluzivního prostředí.

CENTRUM VÝPOČETNÍ TECHNIKY (CVT)

Centrální informační systém instituce je vybudován a plně funkční. Koncept, rozvoj a provoz Univerzitního informačního systému (UIS) ve sféře informačních a komunikačních technologií na podporu výzkumu, vzdělání a správy univerzity zajišťuje na UP Centrum výpočetní techniky. Hlavní činností CVT je zajišťování služeb souvisejících se získáváním, zpracováním a poskytováním informací, zejména pomocí výpočetní a komunikační techniky pro potřeby všech součástí UP i UP jako celku, a to v oblasti ekonomické, řídicí, pedagogické, tvůrčí a studijní. V uvedených oblastech odpovídá CVT za zavádění moderních technologií a jejich technickou podporu, zajišťuje koncept, rozvoj a provoz univerzitního informačního systému, metropolitní datové sítě UP a dalších celouniverzitních aktivit v oblasti výpočetní a komunikační techniky.

Pro běžného uživatele (studenta nebo zaměstnance) je UIS reprezentován jednak prostřednictvím webových stránek, které jsou určeny zejména pro prezentaci UP navenek a jejichž správu má v gesci oddělení komunikace RUP, jednak Portálem UP, jenž představuje rozcestník k jednotlivým provozním aplikacím UIS.

KNIHOVNÍ SLUŽBY

Knihovna Univerzity Palackého je k dispozici studentům, akademickým i vědeckým pracovníkům, zaměstnancům a nově absolventům univerzity. Protože je ze zákona knihovnou veřejnou, je přístupná i široké laické veřejnosti, pouze s omezením některých služeb.

Ústřední knihovna v budově Zbrojnice je největší pobočkou celé KUP, kde je uživatelům ve volném výběru nabízeno cca 115 000 knihovních jednotek, uspořádaných předmětově podle oborů. Pobočka knihovny Britského centra nabízí vše, co se týká studia a výuky angličtiny, anglické literatury, filmu, pořádá řadu kurzů pro prohlubování znalostí anglického jazyka, reálií, kultury, literatury. Knihovna BC dále pořádá zkoušky Cambridge s mezinárodně platnými certifikáty dosažené úrovně anglického jazyka PET, KET, FCE, CAE. Dalších sedm poboček knihovny sídlí při fakultách (CMTF, LF, PřF – Envelopa, PřF – Holice, FTK, PF a FZV) a je v nich soustředěna především oborová literatura dle zaměření dané fakulty.

K moderním službám knihovny ve 21. století patří studovny s komfortním zázemím na každé pobočce, které se snaží vedení knihovny stále rozšiřovat v souladu s mezinárodními trendy vybavení knihoven, a dále noční studovna, týmová studovna a prostory pro relaxaci v prostředí Ústřední knihovny. Otevírací doba knihovny představuje jednu z nejdelších otevíracích hodin v knihovnách ČR.

VYDAVATELSTVÍ

Nakladatelská a vydavatelská činnost náleží k nejdůležitějším úkolům každé kvalitní univerzity. Posláním VUP je zajišťovat publikování a šíření odborných textů v souladu s posláním univerzity v národním i mezinárodním měřítku. V rámci tohoto poslání VUP:

- zprostředkovává výsledky tvůrčí činnosti UP;
- zajišťuje vydávání a distribuci děl v úzce specializovaných a nově vznikajících oborech, které nemají dostatečně široký okruh čtenářů, aby zaujaly komerční vydavatele;
- dbá o kvalitu, úroveň a věrohodnost akademických publikací;
- podporuje práci začínajících vědecko-pedagogických pracovníků a napomáhá růstu její kvality tím, že publikuje jejich první knihy, jimiž si tito autoři budují své jméno a rozvíjí zkušenosti s publikováním;
- vydává původní i překladové vysokoškolské učebnice odpovídající současným potřebám učitelů i studentů;
- vydává publikace obecného zaměření představující UP jako univerzitní instituci širokého profilu ve společenském a kulturním kontextu;
- usiluje o partnerskou spolupráci mezi vydavateli odborné literatury (především z vysokoškolské sféry) na úrovni národní i mezinárodní a je otevřeno autorům z akademické obce UP i mimo ni;
- dělá maximum pro zvýšení citovanosti svých autorů.

Specifickým rysem činnosti VUP je dokumentační, archivní a historická funkce, neboť formou tištěných či elektronických dokumentů uchovává výsledky pedagogických, vědecko-badatelských, uměnovědných a celé řady dalších aktivit univerzity, a slouží tak nepřetržitě přenosu informací v čase a prostoru.

Vydavatelství zajišťuje vydávání titulů v rozmanitých edicích (skripta, studijní opory, původní a překladové vysokoškolské učebnice a odborná literatura, monografie, příručky, vědecké spisy, reprezentativní a příležitostné tisky) pro nejširší odbornou veřejnost. Při práci je využíváno bohatého autorského, lektorského i didaktického zázemí univerzity.

Aktivní účastí na různých veletrzích či odborných seminářích a propagací vlastní produkce seznamuje širokou odbornou i laickou veřejnost s vědeckým a pedagogickým potenciálem univerzity. VUP je také členem Svazu českých knihkupců a nakladatelů.

VYSOKOŠKOLSKÉ KOLEJE A MENZY

Univerzitní ubytovací zařízení prochází nepřetržitou modernizací, aby mohlo zabezpečit co nejširší potřeby studentů a poskytnout jim kvalitní podpůrné zázemí nejen pro studium, ale i pro trávení volného času a odpočinku. Studenti mají v současné době k dispozici v areálech kolejí např. sportovní hřiště, tělocvičny, zahrádku s venkovním grilem, hudební místnost s klavírem, posilovny a zázemí v podobě prádelny, sušárny a možnosti zapůjčení žehliček či vysavačů. Přestože počty studentů klesají, studentů na kolejích neubývá a jejich zájem o ubytování je srovnatelný s předchozími lety. Vysokoškolské koleje nabízí ve čtyřech areálech bezmála pět tisíc lůžek s vysokým standardem. Mimo již zmíněných služeb a zázemí pro trávení volného času je komfort studentů zajištěn i nízkým počtem studentů na pokoji – na jeden pokoj průměrně připadají 2–3 studenti. Při plné obsazenosti kolejí připadá na 23 studentů jedna kuchyňka a na necelých 6 studentů jedno sociální zařízení.

Ve městě je k dispozici 5 menz, které jsou strategicky rozmístěny u velkých univerzitních kampusů, nebo v centru města v blízkosti nejvyužívanějších univerzitních budov.

SPORTOVNÍ VYŽITÍ

Pro trávení volného času a sportovní vyžití studentů, zaměstnanců UP, ale i zájemců z řad veřejnosti nabízí Akademik sport centrum (ASC) širokou nabídkou sportovních programů, pobytové zájezdy v zimních i letních měsících a letní tábory pro děti. Pořádá také oblíbený *Sportovní den UP*. Sportovní vyžití nabízí i od roku 2016 nově vybudované AC BALUO.

Prostorové a technické zázemí nabízí Sportovní hala UP spolu s celým komplexem venkovních hřišť, krytou lukostřelnicí a loděnicí. Hala slouží především pro odbornou výuku studentů FTK, zájmovou tělesnou výuku studentů všech fakult UP a pro tréninky a mistrovská utkání oddílů Sportovního klubu UP. Ve volné kapacitě je k dispozici pro případné zájemce o pronájem hrací plochy k pořádání sportovních, případně kulturních akcí. Sportovní hala svým vybavením splňuje veškeré parametry pro vrcholový sport na mezinárodní úrovni. Ve Sportovní hale jsou k dispozici dvě samostatné hrací plochy umožňující organizaci turnajů, soustředění, organizaci mezinárodních utkání a pořádání sportovních akcí na Evropské i světové úrovni.

Výcvikové středisko Pastviny Univerzity Palackého v Olomouci v Orlických horách provozuje FTK a vedle nadstandardního sportovního zázemí jsou k dispozici též ubytovací kapacity. Středisko nabízí ideální zázemí pro výuku v oblasti pohybových aktivit studentů univerzity, ale je otevřeno i pro sportovní kluby a pro individuální rekreaci jednotlivců či rodin.

HLAVNÍ ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Univerzita Palackého v Olomouci patří k významným středoevropským centrům vzdělanosti a výzkumu a v celé řadě oborů dosahuje svými výsledky evropské a světové úrovně. Kromě toho UP hraje i důležitou roli regionální, je silnou výzkumnou institucí s kvalitním technickým i personálním zázemím.

Fakulty jsou více či méně spokojeny se stávajícím rozdělením kompetencí; ukazuje se však potřeba rozumné centralizace některých agend, tj. zejména personalistiky, ekonomiky a investičního rozvoje, a s tím souvisejícího sjednocení metodického řízení a zefektivnění provozu. Slabinou z hlediska VaV je nejednotnost v oblasti řízení personální politiky ve vědě. Zatímco výzkumná centra mají své kariérní plány definující personální politiku v kategorii vědecko-výzkumných pracovníků, univerzita jako celek tento řád nemá.

V současné době neexistuje jednotný systém hodnocení výzkumné a tvůrčí činnosti a provázanost s dalším strategickým rozvojem jednotlivých výzkumných směrů na UP. Jsou zde týmy s relativně striktně definovanými podmínkami pro svůj kariérní růst i hodnocení výzkumné činnosti, na druhé straně týmy využívající jen scientometrické parametry pro své hodnocení. Vzhledem k nejasné situaci s Metodikou hodnocení na národní úrovni je UP nucena zpracovat si svůj vlastní systém, ke kterému má připraven IS HAP, umožňující výběr vlastních hodnotících kritérií.

Při přípravě svých studentů bude univerzita usilovat o silnější spolupráci s dalšími vědeckými a vzdělávacími institucemi a organizacemi z veřejného, neziskového a komerčního sektoru, aby poskytla studentům širší perspektivu a větší možnosti pro jejich seberealizaci. Výzvou pro univerzitu vedoucí k vlastnímu rozvoji je socio-ekonomická situace regionu, s tím související priority a finanční možnosti veřejných institucí, ale i podpora rozvoje firem v regionu. Propojení vzdělávacích i vědeckovýzkumných aktivit s partnerskými vysokými školami v regionu je potřebnou reakcí na identifikované slabé stránky Olomouckého a Moravskoslezského kraje, které trpí nedostatkem pracovních sil s kompetencemi v oblasti informačních technologií a s potřebou vzdělávat budoucí absolventy pro kreativní průmysl, který má v regionu vysoký potenciál uplatnění.

Existují velké, dosud nevyužívané možnosti pro interdisciplinární spolupráci v rámci univerzity, která by položila základ pro multidisciplinární přístup k řešení složitých otázek, jimž čelí bio-medicínské a přírodovědné obory, stejně jako společenské a humanitní vědy. Tento mimořádný potenciál však dosud nebyl dostatečně využit.

Dobře se rozvíjející spolupráce univerzity s aplikační sférou má oporu v existenci a aktivitách VTP. Výhodou je již dlouhá léta fungující centrální podpora přípravy projektů, včetně výzkumných projektů založených na zahraniční spolupráci, podpořená aktivitami Projektového servisu UP. Univerzitu však trápí relativně nízký počet zahraničních akademiků/vědců a přes všechny dosud provedené úspěšné kroky stále nízký počet zahraničních post-doců.

Univerzitě chybí koncepce v oblasti komunikace výsledků VaV a chybí jí ucelené informační a propagační materiály. V některých případech se projevuje slabost komunikace výsledků VaV, která spočívá v její roztříštěnosti. Stejně informace jsou zasílány z rektorátu i z fakult či výzkumných center řadě skupin nebo lidí na fakultách i mimo univerzitu, aniž by o sobě věděli.

Rizikem pro nejbližší období je také **hodnocení kvality studijních programů**, a to v souvislosti s nově zaváděným systémem vnitřního schvalování studijních programů daným novelou VŠ zákona. Pro rozhodování v rámci vnitřního schvalovacího procesu jsou v současné době nastavovány standardy, podle nichž bude rozhodovat nově vzniklý orgán RVH, zejména z počátku tedy hrozí možnost formalistického hodnocení či nesprávného nastavení potřebných parametrů pro studijní programy. V rámci počátečního období činnosti RVH existuje i riziko existence duplicitních studijních programů, příp. vzniku nových duplicitních programů. Tato rizika se UP bude snažit eliminovat důkladným popisem standardu studijních programů, důrazem na jednoznačné definování profilu absolventa, vč. metodického výkladu pro hodnocení a pravidelným vyhodnocováním nastavených parametrů kvality vzdělávací činnosti.

Slabou stránkou v oblasti vzdělávání jsou také nejednoznačně definované pravomoci prorektorů v rámci doktorských studijních programů a malá návratnost realizovaných studentských hodnocení na některých fakultách.

Ke slabým stránkám v oblasti zajišťování kvality patří dosavadní absence komplexního systému řízení kvality, směřujícímu ke kontinuálnímu zvyšování kvality veškerých činností instituce, zároveň s propojením politiky kvality v rámci jednotlivých strategických cílů UP, ve vztahu ke všem relevantním normám a s implementací do úrovně všech pracovišť na jednotlivých fakultách.

Příležitostí pro další období je implementace komplexního modelu zajišťování kvality EFQM, a to v závislosti na novele VŠ zákona, který vysokým školám ukládá povinnost zajistit systém řízení kvality, který obsáhne všechny činnosti instituce a zajistí jeho funkčnost jako celku, přičemž tento stav bude ze strany NAÚ každoročně pravidelně monitorován.

Jistá rizika při implementaci systému kvality do všech činností univerzity představuje nedostatečně dopracovaná legislativa ve smyslu propojení relevantních norem s politikou kvality a nedostatečné pochopení potřeby komplexní politiky kvality ze strany jednotlivých fakult. Tomuto riziku chce UP předcházet podrobnou analýzou procesů instituce ve vztahu k příslušné normotvorbě a přípravou motivačně-vzdělávacího programu v oblasti managementu kvality pro zaměstnance UP.

V nadcházejících letech bude nutné další posílení zpětné vazby od absolventů na základě pravidelných průzkumů uplatnitelnosti nabytého vzdělání a organizování setkání s absolventy všech typů programů. Bude vhodné posílit roli absolventů při rozvoji vzdělávacích aktivit.

Univerzita, stejně jako ostatní veřejné vysoké školy v ČR, trpí výrazným podfinancováním a minimální garancí objemu finančních prostředků poskytovaných státem. Málo transparentní investiční politika není navíc odolná politickým a lobbystickým tlakům. Jako Damoklův meč visí nad univerzitou hrozba pokračujícího nedostatku veřejných prostředků jako důsledek fiskálních omezení a jiných politických priorit. Institucionální podpora ze státního rozpočtu na rozvoj výzkumných a vzdělávacích aktivit v České republice již řadu let stagnuje a každoročně je univerzita nucena hájit rozpočet na vysokoškolské vzdělávání a průběžně posilovat financování z více zdrojů.

Slabost univerzity zatím spočívá v získávání finančních prostředků ze zahraničních zdrojů, přestože její výzkumné aktivity mají silný mezinárodní rozměr. Univerzita zaznamenává v posledních letech viditelný úspěch při získávání státních a účelových dotací, existuje však značný prostor pro zlepšení v oblasti mezinárodních grantů, zejména těch, které uděluje Evropská rada pro výzkum. Univerzitu trápí nízký počet projektů programu Horizon 2020 a komunitárních programů založených na spolupráci se zahraničními partnery. Dalším cílem je proto zvýšit míru úspěšnosti při získávání mezinárodních grantů (např. z Evropské rady pro výzkum). Vhodnou příležitostí vedoucí k lepším výsledkům je možnost vytvářet nové součásti univerzity orientované na mezinárodně excelentní výzkum a vytvářet součásti univerzity orientovaných na spolupráci s aplikační sférou ve vzdělávání i vývoji. Nezbytným předpokladem pozitivních změn v oblasti VaV je profilace excelentních vědeckých oborů UP, příprava nových joint-degree a double-degree magisterských a doktorských studijních programů a motivování mladých vědců i další podpora post-doců.

Univerzita vnímá hrozby, které mohou bránit jejímu úspěšnému rozvoji v oblasti VaV, kterými jsou nedostatečná podpora VaV na národní úrovni, nepřehlednost změn hodnocení VaV, ale i nedostatečná mobilita akademických a VaV pracovníků. Omezujícím faktorem je přílišná administrativní zátěž související s vykazováním výsledků VaV, další administrativní bariéry a nedostatečná pružnost v rozhodování na straně vlády vztahující se k pobytu zahraničních pracovníků. Na straně olomoucké univerzity je však současně sledována nízká motivace akademických a vědeckých pracovníků účastnit se mezinárodních projektů. Předchozí úspěchy mohou UP přivést k rizikovému stavu, pokud se nebude věnovat dostatečnému zajištění udržitelnosti projektů podpořených z OP VaVpl v dlouhodobém horizontu (udržení kvalitního výzkumu, personální zajištění). Současně je třeba brát v úvahu skutečnost, že silný důraz na vědecký výstup motivovaný ziskem finančních prostředků plynoucích z jeho hodnocení, v sobě může skrývat potenciální riziko marginalizace výuky.

Velkou výzvou je pro UP začlenění do některých mezinárodních žebříčků kvality. Univerzita v posledních letech opakovaně boduje v prestižních mezinárodních srovnáních vysokých škol, kde se hodnotí vědecký výkon vysokých škol na základě dat z databáze Scopus nebo Web of Science. Ve většině případů posuzují však také kvalitu výuky, internacionalizaci univerzitního prostředí, spolupráci s průmyslem a neakademickou sférou apod. Důležitou součástí bývá i tzv. reputace vědy, výzkumu a výuky dané univerzity (Shanghai Ranking, U-Multirank, THE World University Ranking, QS World University Rankings, ARWU - Academic Ranking of World Universities, U. S. News Best Global Universities Rankings).

Univerzita jako celek, stejně tak i její jednotlivé součásti, musí vytvářet podmínky a příležitosti pro širokou škálu typů mezinárodních vědeckých a vzdělávacích aktivit a zapojit se do evropského i globálního vědeckého prostředí. Trvalým úkolem univerzity je posílení dialogu se společností a přispívání k jejímu sociálnímu, kulturnímu a ekonomickému rozvoji.

SEZNAM ZKRATEK

AFO	Academia Film Olomouc
AS	Akademický senát
ASC	Akademik sport centrum
AV ČR	Akademie věd České republiky
AZV	Agentura pro zdravotnický výzkum
CEP	Centrální evidence projektů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
CMTF	Cyrlometodějská teologická fakulta
CPSSP	Centrum podpory studentů se specifickými potřebami
CRH	Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum
CVT	Centrum výpočetní techniky
CŽV	Celoživotní vzdělávání
ČR	Česká republika
ČVUT	České vysoké učení technické v Praze
DIPEX	mezinárodní certifikovaná metodika DIPEX International, pod záštitou Health Experiences Group, University of Oxford (Velká Británie), kvalitativní obsahová analýza hloubkových semi-strukturovaných rozhovorů
DSP	Doktorský studijní program
EIZ	Elektronický informační zdroj
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FF	Filozofická fakulta
FRUP	Fond rozvoje Univerzity Palackého
FTE	Přepočtený počet
FTK	Fakulta tělesné kultury
FZV	Fakulta zdravotnických věd
HBSC	Health Behaviour in School-aged Children
IAZS	Institut aktivního životního stylu
IF	Impact factor
IGA	Interní grantová agentura - studentská grantová soutěž
IIMEVD	Institut interkulturního, mezináboženského a ekumenického výzkumu a dialogu
IPEN	International Physical Activity and the Environment Network
IS	Informační systém
IS HAP	Informační systém pro hodnocení akademických pracovníků
IT	Informační technologie
LF	Lékařská fakulta
MK	Ministerstvo kultury
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MU	Masarykova Univerzita
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví

MZe	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NAZV	Národní agentura pro zemědělský výzkum
OBD	Osobní bibliografická databáze
OP VaVpl	Operační program Věda a výzkum pro inovace
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
PdF	Pedagogická fakulta
PF	Právnická fakulta
PřF	Přírodovědecká fakulta
RCPTM	Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů
RIV	Rejstřík informací o výsledcích
ROV	Rozvoj výzkumné organizace
RUP	Rektorát Univerzity Palackého
RUV	Registr uměleckých výstupů
RVH	Rada pro vnitřní hodnocení
SOČ	Středoškolská odborná činnost
SŠ	Střední škola
STAG	Informační systém studijní agendy
SV	Specifický výzkum
SZŘ	Studijní a zkušební řád Univerzity Palackého v Olomouci
TAČR	Technologická agentura České republiky
U3V	Univerzita třetího věku
UIS	Univerzitní informační systém
UK	Univerzita Karlova
ÚMTM	Ústav molekulární a translační medicíny
UP	Univerzita Palackého
VaV	Věda a výzkum
VR	Vědecká rada
VTP	Vědecko-technický park
VUP	Vydavatelství Univerzity Palackého
VUT	Vysoké učení technické v Brně